

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a

SESIUNEA a VII-a ORDINARĂ – DECEMBRIE 2013

Ședința din ziua de 12 decembrie 2013

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă. (*Onorarea Drapelului de Stat al Republicii Moldova.*)
2. Dezbateri asupra ordinii de zi și aprobarea ei.
3. Dezbaterile și adoptarea în lectură a doua a proiectului de Lege nr.431 din 1 noiembrie 2013 cu privire la modificarea și completarea Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797-XIII din 2 aprilie 1996.
4. Dezbaterile și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.372 din 18 septembrie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.242 din 24 septembrie 2010 cu privire la taxele consulare.
5. Dezbaterile, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectură a doua a proiectului de Lege nr.474 din 22 noiembrie 2013 pentru ratificarea Acordului-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău.
6. Dezbaterile, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectură a doua a proiectului de Lege nr.499 din 4 decembrie 2013 privind importul unor obiecte de cult religios.
7. Dezbaterile și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.492 din 4 decembrie 2013 pentru aprobarea bugetului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal pe anul 2014.
8. Dezbaterile proiectului de Hotărîre nr.493 din 4 decembrie 2013 pentru aprobarea bugetului Curții Constituționale pe anul 2014. În urma dezbaterilor, s-a luat decizia de a remite proiectul nr.493 în comisie.
9. Dezbaterile și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.494 din 4 decembrie 2013 cu privire la aprobarea bugetului Comisiei Naționale a Pieței Financiare pe anul 2014.
10. Dezbaterile și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.495 din 4 decembrie 2013 cu privire la aprobarea bugetului Comisiei Naționale de Integritate pe anul 2014.
11. Dezbaterile și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.384 din 2 octombrie 2013 cu privire la bugetul Parlamentului pe anul 2014.
12. Dezbaterile și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.498 din 4 decembrie 2013 pentru aprobarea bugetului Curții de Conturi pe anul 2014.

13. Declarația domnului deputat Iurie Țap, Frațiunea Partidului Liberal Democrat din Moldova.

Ședința începe la ora 10.04.

Lucrările sînt prezidate de domnul Igor Corman, Președintele Parlamentului, asistat de doamna Liliana Palihovici și de domnii Andrian Candu și Oleg Bodrug, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Bună dimineața. Vă rog să vă ocupați locurile.

Secretariatul,

Anunțați prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – șeful Direcției generale documentare parlamentară:

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 94 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Guțu Ana – în delegație, Jantuan Stella – din motive de sănătate; Abramciuc Veronica, Botnariuc Tatiana, Cojocaru Vadim, Vacarciuc Vadim, Voronin Vladimir.

Domnul Igor Corman:

Ședința este deliberativă. Vă rog să onorăm Drapelul Țării. *(Se onorează Drapelul de Stat al republicii Moldova.)*

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Avem ordinea de zi pentru astăzi și mâine aprobată, avem și suplimentul la ordinea de zi, propus de Biroul permanent. Dacă sînt obiecții, propuneri, vă rog să le formulați de la microfoanele din sală.

Microfonul nr.4.

Domnul Ion Balan:

Domnule Președinte,

La ședința Biroului a fost propus pentru ziua de mâine proiectul de Lege nr.3118 și nu știu din ce cauză nu se regăsește în supliment.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat. Alte propuneri?

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Eu insist, totuși, să fie inclus proiectul de Lege nr.940 despre demolarea construcțiilor neautorizate. Deci ultimele evenimente arată încă o dată că acest proiect trebuie discutat, pentru că, vedeți, în Valea Farmecelor ori fermecată de acum se construiesc sute de case ilegal și nimeni nu are pîrghii ca să le distrugă. Oamenii șmecheri folosesc aceste momente.

Domnul Igor Corman:

Raportul comisiei este?

Domnul Gheorghe Brega:

Poftim?

Domnul Igor Corman:

Raportul comisiei, întreb, dacă este?

Domnul Gheorghe Brega:

Raportul comisiei trebuie să fie. Este de acum un an și jumătate de când șade acest proiect de lege, stă și se prăfuiește în Parlament.

Totodată, aș vrea proiectul de Lege nr.1612, în contextul proiectului de Lege nr.37, ele sînt unele și aceleași proiecte, dar nr.1612 are tot un an jumătate, deci ceea ce se referă la vînzarea produselor agricole autohtone în unități comerciale. Nu știu de ce noi nu avem grijă de oamenii aceștia, dar cum apare un proiect din altă parte, imediat este pus pe rol. Nr.37 și nr.1612 sînt similare.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Doamna Oxana Domentii:

Am mai multe propuneri la ordinea de zi. În primul rînd, vreau să propun excluderea de pe ordinea zilei a proiectului nr.471, proiect care ține de ratificarea Acordului-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru realizarea proiectului de construcție a Penitenciarului din Chișinău.

Domnul Igor Corman:

Să am iertare, nr.474.

Doamna Oxana Domentii:

Nr.474, da, din 22 noiembrie. Vreau să vă spun că acest proiect nu s-a discutat în comisia de specialitate. Știu că raportor de bază este Comisia politică externă și integrare europeană, totuși este vorba de o sumă foarte mare de bani, aproape de un miliard de lei pe care va trebui să îl întoarcem pentru acest credit. Și

eu cred că este necesar ca comisia de specialitate să se expună neapărat asupra acestui proiect de lege.

Mai mult decît atît, cred că trebuie să discutăm mai întîi bugetul de stat, să vedem care sînt prioritățile noastre de ordin economic, social și de alt gen, după care să revenim la acest subiect. Nu este necesitatea nr.1 în țară. Cu atît mai mult că este vorba de bani enormi.

Următorul proiect, pe care vreau să îl propun să îl discutăm după bugetul de stat, este proiectul nr.493 care ține de bugetul Curții Constituționale pentru anul 2014, dar și proiectul nr.384 care ține de bugetul Parlamentului pentru 2014. Iarăși, în discuțiile din comisie s-a văzut că există foarte mari rezerve față de aceste bugete, ele sînt pe unele poziții exagerate. Și eu cred că ar trebui să revenim la discuția acestor documente după ce discutăm bugetul de stat, după ce vedem ce distribuim la localități, după ce vedem care sînt necesitățile de ordin social.

Mai am o propunere pe care vreau să o fac.

Stimați colegi,

Săptămîna viitoare, vom discuta bugetele, toate bugetele, inclusiv cel de sănătate. De aceea, vreau să îl invit pe ministrul sănătății aici, în Parlament, să ne prezinte Strategia de modernizare a sistemului de sănătate, să vedem care sînt prioritățile Guvernului în acest sens.

Pentru că noi cu dumneavoastră vom oferi acest vot de încredere, vom oferi aceste resurse financiare, dacă vom ști exact unde merg aceste resurse financiare, cu atît mai mult că avem decizia Parlamentului, am obligat Guvernul să vină să ne prezinte această Strategie.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Eu am să îl rog pe președintele comisiei.

Domnule Ioniță,

Poate ne spuneți dumneavoastră referitor la două propuneri cu bugetele, Curtea și Parlamentul, nr.493, nr.384, care este poziția comisiei?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Președinte,

Bugetul Parlamentului credem că trebuie să rămîină în ordinea de zi, el nu are absolut nimic deosebit, sînt cheltuielile minime necesare de funcționare, nu există absolut nici investiții, care separat... dacă va fi nevoie. Și noi, pur și simplu, votăm un buget prin care să asigurăm funcționalitatea Parlamentului și să poată să deschidă la 1 ianuarie și oamenii să poată lucra.

Cît privește bugetul, celelalte bugete, iarăși, comisia a prezentat raport, dacă cineva nu dorește să voteze, este dreptul lor, dar comisia a considerat că plenul Parlamentului se poate expune asupra acestor proiecte.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Anatolie Gorilă:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Eu propun să introducem astăzi în ordinea de zi întrebarea legată de reluarea activității Comisiei de anchetă în legătură cu vânzarea armamentului din dotarea Forțelor Armate.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Stimate domnule Președinte,

Eu rog ca să fie transferat pentru săptămîna viitoare proiectul de Lege nr.422, nr.2 din ordinea de zi, și proiectul nr.3079 tot pentru săptămîna viitoare, este vorba de salarii și pensii. Avem de lucrat încă în grupul de lucru care s-a format pentru a finaliza aceste două proiecte. Și nr.332, și nr.102, la fel, pentru săptămîna viitoare.

Domnul Igor Corman:

Deci nr.232 și nr.102?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Și nr.102 tot pentru săptămîna viitoare, vă rugăm mult.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Stimați colegi,

Am mai multe propuneri la ordinea de zi.

Unu. Frațiunea Partidului Liberal solicită să fie exclus din ordinea de zi pentru mîine proiectul cu nr.7 în ordinea de zi, proiectul nr.479 privind excluderea sau retragerea calității de vicepreședinte al Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a doamnei Fusu.

Vreau să vă spun că acest proiect este înregistrat cu încălcări ale Regulamentului. Pentru că acest subiect a fost supus o dată votului, acum o lună de zile, iar Regulamentul spune că la una și aceeași problemă nu poate să se revină la distanță mai mică de șase luni de zile. Respectiv, la o lună de zile, noi nu putem să revenim la același subiect.

Din suplimentul ordinii de zi pentru mîine solicităm să fie exclus și proiectul nr.513. Acesta nu ridică probleme juridice, lipsește argumentarea sub proiectul prin care se cere retragerea calității de membru al Biroului permanent a domnului deputat Mihai Ghimpu. Solicităm ca ambele să fie retrase. Unul este absolut evident că nu poate fi, pentru că este ilegal.

Trei.

Domnule Președinte,

Proiectul nr.1 din ordinea de zi trebuie să fie supus votului, mult discutatul și chinuitul proiectul nr.431 privind limitarea drepturilor deputaților, modificarea Regulamentului Parlamentului. Acest proiect rămîne în continuare foarte crud și, de aceea, noi solicităm să fie retras. Și, în genere, le solicităm autorilor, în situația în care nu au găsit formule mai bune decît acum, să îl retragă.

Și ultima noastră propunere.

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Astăzi, noi sîntem deja în 12 decembrie și nu avem examinată încă politica bugetar-fiscală. De aceea, solicităm ca proiectul privind politica bugetar-fiscală să fie introdus fie astăzi, fie mîine pe ordinea de zi, ca, cel puțin, să avem o săptămîină între lectura întîi și lectura a doua.

Domnul Igor Corman:

Numărul, vă rog.

Domnul Valeriu Munteanu:

Imediat vă dau numărul proiectului, pentru că nu îl am la mine, dar toată lumea cunoaște proiectul respectiv.

Și trei. Noi am primit, ne-a fost distribuit proiectul bugetului de stat și am constatat că acest document este incomplet, nu avem capitolul cu repartiții pentru ... repartizarea pentru reparații și construcții capitale pentru administrațiile publice locale. Și vrem să avem explicații de la membrii Guvernului pînă să examinăm acest proiect de lege, pentru că este pentru prima dată în ultimii 20 de ani cînd primim un document incomplet. Și vrem să vedem că este o scăpare sau este rea-credință și trebuie neapărat să avem aceste răspunsuri.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da. Dar în ordinea de zi, stimate coleg, noi nu avem proiectul la care v-ați referit. Deci eu înțeleg că a fost un apel, așa, da?

Da. Bine. Cînd discutați la comisie, sigur că și la comisie puteți să invitați membrii Guvernului cu toate explicațiile.

Microfonul nr.2.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Am o propunere la ordinea de zi.

Stimați deputați,

Eu țin în mîină un document care arată că lotul de armament, vîndut în 2011, a traversat hotarul Republicii Moldova ca, atenție, rachete militare uzate.

Noi considerăm că este vorba nu de altceva decât de participarea înalților demnitari de stat, ministrul apărării și vicepremierul Lazăr, la afaceri de pe piața neagră a armamentului.

În context, solicit audierea, de urgență, astăzi, a Procurorului General, a vicepremierului Lazăr, direct responsabil de acel lot de armament, precum și a Directorului SIS Mihai Balan.

Aceste propuneri nu se supun votului, însă în proiectul ordinii de zi solicit și eu suplimentar să fie inclusă, inclus punctul privind reluarea imediată a activității Comisiei de anchetă privind vânzări de armament în 2011.

Mulțumesc mult.

Domnul Igor Corman:

Deci înțeleg că ați reiterat propunerea anterioară a colegului dumneavoastră. Da? Ați spus că nu se supune votului, dar ați reiterat.

Microfonul nr.2.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc.

Da, am reiterat solicitarea colegului și solicit audierea de urgență a acelor demnitari pe care i-am nominalizat: Procurorul General, vicepremierul Lazăr, directorul SIS și această propunere nu se supune votului, domnule Președinte.

Domnul Igor Corman:

Bine. Atunci nu voi supune votului, cum considerați dumneavoastră.

Microfonul nr.3.

Doamna Oxana Domentî:

Domnule Corman,

Vroiam să fac o precizare, Comisia economie, buget și finanțe nu s-a expus, în general, asupra proiectului de Lege cu privire la împrumutul legat de acest penitenciar.

Deci domnul Ioniță a zis că decizia comisiei este să fie discutat în cadrul Parlamentului. El nu s-a discutat în cadrul comisiei. El a fost scos...

Domnul Igor Corman:

Domnul Ioniță...

Doamna Oxana Domentî:

... de pe ordinea de zi.

Domnul Igor Corman:

... s-a referit.

Stimată colegă,

Domnul Ioniță s-a referit la altceva. El s-a referit la propunerile dumneavoastră pe bugete. Deci nu la propunerea aceasta. Aici avem Comisia politică externă și integrare europeană, comisia raportoare.

Microfonul nr.3.

Doamna Oxana Domentii:

Domnule Președinte al Parlamentului,

Închideți permanent microfonul și se face impresia că doar dumneavoastră vorbiți și noi nu putem să ne expunem replica.

Vizavi de bugetul Curții Constituționale. Președintele Comisiei protecție socială, sănătate și familie a propus excluderea a două proiecte de lege ce țin de salarizarea și pensionarea judecătorilor.

În dependență de aceste proiecte de lege este și proiectul bugetului Curții Constituționale, pentru că salariile judecătorilor vor depinde de prevederile acestei legi.

De aceea, eu insist ca bugetul Curții Constituționale să fie discutat cel puțin după aceste proiecte de lege și după bugetul de stat, în general, pentru că și același lucru cu bugetul Parlamentului.

Noi nu sîntem unica instituție în stat, toată țara este fără buget. Toate autoritățile locale au rămas fără bugete, din cauza că noi venim cu aceste întârzieri.

La fel, vreau să susțin colegul din Partidul Liberal și să vă zic că nu au mai fost astfel de precedente în Parlament, ca un document să vină pe jumătate, cel ce ține de bugetul de stat. Anexele la acest buget încă nu sînt sau dacă sînt, poate azi dimineață, dar au venit mai târziu. Să facem o anchetă.

Domnul Igor Corman:

Stimată colegă,

Vă amintesc.

Doamna Oxana Domentii:

Ce înseamnă.

Domnul Igor Corman:

Vă amintesc și dumneavoastră că nu avem în ordinea de zi subiectul la care vă referiți, așa cum am făcut-o și la adresa colegului nostru liberal.

Și dumneavoastră ați reiterat iarăși încă odată ceea ce a spus anterior. Deci am înțeles care este poziția comisiei. Am înțeles care este poziția dumneavoastră.

Da, microfonul nr.3.

Doamna Oxana Domentii:

În toate comisiile acest proiect a încercat să fie discutat fără de anexele la buget. Practic, colegii noștri nu s-au putut expune asupra acestui proiect. Este o situație fără precedent în cadrul Parlamentului și vreau să...

Domnul Igor Corman:

Discutați în comisie.

Doamna Oxana Domentî:

Păi...

Domnul Igor Corman:

Fiindcă noi nu avem astfel de propuneri în ordinea de zi astăzi și mâine. Noi acum discutăm ordinea de zi.

Apelul a fost recepționat, eu cred.

Microfonul nr.3.

Doamna Oxana Domentî:

Explicație, domnule Președinte al Parlamentului.

Ce se întâmplă acest lucru. Noi putem să insistăm asupra acestui buget, să îl discutăm mai devreme. Dar nu-l avem, pentru că nu avem anexele. De ce se întâmplă un astfel de lucru?

Domnul Igor Corman:

Eu cred că dumneavoastră ați înțeles foarte bine ce am spus eu.

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu sînt de acord cu colega Domentî că sînt mai multe ilegalități. Din acest considerent, nu înțeleg propunerea domniei sale de a retrage din ordinea de zi proiectul cu numărul unu, 474. Eu cred că el trebuie să rămîna cu o singură condiție, domnule Președinte, că noul penitenciar va fi construit pînă la 30 noiembrie 2014.

Mă rog, vor fi condiții mai bune pentru unii.

Și cu politica bugetar-fiscală, ceea ce a propus colegul Munteanu.

Eu cred că dumneavoastră ați confundat un pic în discuția cu doamna Domentî. Ea se referea la bugetul de stat, dumneavoastră vă refereați la politica bugetar-fiscală, că nu este în ordinea de zi. Sau eu ceva greșesc.

Domnul Igor Corman:

Greșiți și dumneavoastră, domnule Godea. Cu regret.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Fiindcă noi avem...

Domnul Mihai Godea:

Politica...

Domnul Igor Corman:

...astăzi bugetele unui șir de instituții. Nu avem bugetul de stat.

Iar obiecțiile făcute, că tot setul de informații care se discută acum în comisie nu este prezentat, dar eu am spus că nu este legătura cu ordinea de zi de astăzi. De aceea, am sugerat ca aceste discuții să le purtați pe platforma comisiei.

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc.

Eu propun totuși să examinăm astăzi proiectul nr.491 – politica bugetar-fiscală, pentru că, în mod normal, ar trebui să examinăm aceasta înainte de a examina bugetele, chiar și ale instituțiilor și, după aceasta... Și așa avem o întârziere de două luni. În mod normal, bugetul trebuia să intre mult mai devreme.

Eu înțeleg. Deci eu o să mă expun la subiect.

Domnul Igor Corman:

Încă o dată, vă rog, comisia.

Domnule Ioniță,

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Trebuie să aducem careva clarificări, ca să nu avem discuții inutile.

Prima. Bugetele instituțiilor independente subordonate Parlamentului este extrem de important să fie votate înainte de orice document, deoarece, prin votarea lor, noi indicăm autorității Guvernului care este viziunea Parlamentului asupra instituțiilor independente care nu sînt subordonate Guvernului, dar sînt subordonate direct Parlamentului.

Noi decidem care este suma de bani alocată lor și apoi ea doar se reflectă în bugetul de stat.

De aceea, noi trebuie să le votăm înainte de orice alt document.

Cît privește politica bugetar-fiscală, înțelegem și noi că toată lumea și-ar fi dorit să fie cu mult mai repede. Însă, în momentul cînd va fi examinat în comisie, cînd va fi raportul, vom anunța plenul Parlamentului și va fi examinat și în plenul Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Microfonul r.5

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnul Președinte,

Eu o să insist: vă rog frumos să supuneți votului includerea astăzi sau mâine în ordinea de zi a proiectului nr.491 – politica bugetar-fiscală și cu aceasta am încheiat, pentru că el nu este nici astăzi, nici mâine.

Doi.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Domnul Valeriu Munteanu:

Cu proiectul nr.492, cu bugetul.

Dumneavoastră ne-ați recomandat să merg în comisie, să îl discutăm. Ieri, în Comisia juridică, numiri și imunități, noi l-am discutat și a fost acolo un tam-tam total, pentru că reprezentanții Guvernului, reprezentanții Ministerului Finanțelor nu au catadicsit să vină, să ne explice acest buget și, de aceea, noi am rămas într-o dilemă totală cu acest buget.

Și eu vreau să vă zic că este o problemă foarte și foarte mare că noi am primit un document incomplet. Deja care sînt rațiunile pentru că noi am parafat Acordul de asociere, vorbim despre transparență și în Parlamentul Republicii Moldova vine cel mai important document pe care îl examinează Parlamentul într-un an – bugetul, și el este incomplet.

De aceea, propunere și ca să nu fie... Solicit prezența astăzi, nu mâine și nu poimâine, în ședința Parlamentului a ministrului sau, în orice caz, a unuia dintre cei trei viceministri ai finanțelor, să ne explice foarte exact care este rațiunea și ce se întîmplă cu bugetul de stat în situația în care el este trunchiat.

Pentru că acest lucru nu l-am putut clarifica în comisia noastră de bază și de aceea solicităm să ne fie răspuns în plen despre acest lucru.

Dacă nu vrea să ne vină ministrul, la sfîrșit o să vă explic eu ce se întîmplă cu acest document și cîtă transparență există în activitatea voastră. Dar o să avem răbdare pînă la sfîrșitul ședinței de Parlament.

Domnul Igor Corman:

Domnule Munteanu,

Dumneavoastră ați văzut în supliment ce proiect avem noi cu nr.6? (*Rumoare în sală.*) Pentru ziua de 13 decembrie. Ați văzut?

Vă rog frumos să aruncați o privire în supliment, la poziția 6. Și, acolo, o să descoperiți un proiect cu nr.491, pentru care dumneavoastră luptați acum.

Da, l-ați găsit? În supliment l-ați descoperit, da?

Bine, vă mulțumesc.

Microfonul nr.2.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte Corman,

Iată, noi am fost informați că proiectul nr.513 privind excluderea deputatului Ghimpu din Biroul permanent nu a întrunit voturile, ieri la Biroul permanent.

Spuneți-mi, vă rog frumos, cum...

Domnul Igor Corman:

Domnule Munteanu,

Vă rog, pe rînd. Mai întîi, vă rog, să îmi confirmați că nr.491 este în supliment, în mîină la dumneavoastră.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

În actele pe care le am eu nu sînt, dar imediat ne clarificăm, dacă este, nu este nici o problemă.

Domnul Igor Corman:

Eu vă spun că este. Și, iată, toți colegii confirmă că este.

Acum, al doilea subiect, pe care dumneavoastră l-ați menționat cu nr.513.

Ieri, la ședința Biroului permanent, deci pentru includerea acestui proiect pe ordinea de zi au votat 7 membri. Numărul necesar era de 8 membri.

Secretariatul,

Vă rog să îmi dați explicații de ce acest proiect îl regăsim în ordinea de zi?

Deci din 14 membri ai Biroului permanent, ca să fie luată o decizie, trebuie să voteze pentru această propunere 8 membri. Prin urmare, sigur că noi aprobăm aici, în ședință plenară, ordinea de zi, propunerile pot fi făcute. Dar, în mod normal, deci nu a trecut la Biroul permanent această decizie. Și, prin urmare, acest proiect nu trebuia să se regăsească în supliment.

Secretariatul,

E o greșeală? Precizați și, vă rog, mai urgent.

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Popa:

Domnule Președinte,

Din numele Frațiunii, solicităm excluderea din ordinea de zi a proiectului nr.445, o inițiativă legislativă care prevede revenirea pentru TVA pentru agricultori în mărime de 8%.

O problemă care este târăgănată neîntemeiat de majoritatea parlamentară. Vorbesc de această problemă, deoarece aceste prevederi se încorporează în politica bugetar-fiscală pentru anul 2014.

Solicit să puneți la vot această...

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Deci eu am înțeles că dumneavoastră, vă pronunțați în favoarea acestui proiect sau pentru excluderea lui?

Domnul Gheorghe Popa:

Domnule Președinte,

Odată ce ele se încorporează în politica fiscală, o să ajungem la această inițiativă a Guvernului și o să vă spunem care este...

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4,

Vă rog.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Președinte,

Doar vrem să informăm plenul Parlamentului că noi avem aceeași grijă pentru agricultori, poate puțin mai mare, deoarece, pe lângă vorbă, mai depunem și eforturi, ca să fie totul pentru binele agricultorilor.

Din acest motiv, pentru ziua de mâine sînt cîteva proiecte de lege în primă lectură care țin de tot ce avem în domeniul agriculturii.

Va fi examinată politica fiscală în primă lectură și, în cel mai scurt timp, toată lumea va primi acele proiecte de lege care sînt necesare.

Vă mulțumesc pentru grija pe care o purtați.

Și vreau să vă asigur că noi auzim opoziția. Și, în cazul dat, vom da curs celor ce s-au spus.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Popa:

Da, eu tot vreau să îi mulțumesc domnului președinte Ioniță.

I-aș solicita să mai viziteze cooperativele agricole, să mai stea de vorbă cu țărani, să vadă ce ați făcut voi pe parcursul acestor 4 ani de zile. Și pe urmă să ne învinuiți că nu avem grijă de această categorie de... care activează în agricultură.

Domnule Ioniță,

Faceți acest lucru și o să vă convingeți că nu mai este chiar așa.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Veaceslav Bondari:

Tot o informație.

Ieri, la ședința Comisiei agricultură și industrie alimentară, noi am avut în ordinea de zi și proiectul bugetului, unde nu am găsit anexa nr.6. Și, fără anexă; CPP a votat proiectul ăsta ca să fie discutat în ședința plenului.

Dacă așa, eu am înțeles că în anul 2014 intrăm cu buget fără anexa nr.6. Numai așa se poate de înțeles.

Domnul Igor Corman:

Cum intrăm în noul an, domnule președinte Ioniță?

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

În primul rînd, vom intra bine în noul an, domnule Președinte.

Și, vreau să asigur toată lumea că vom intra bine.

În al doilea rînd, vreau să vă spun că, proiectul a intrat în Parlament. Și noi, parlamentarii, vom decide cum va arăta bugetul pentru noul an.

Iar, ca informație, vreau să vă spun că în anul viitor, pentru prima dată, avem 7,8 miliarde de lei la capitolul investiții, dintre care direct gestionate de către autoritățile locale va fi de peste 1,6 miliarde de lei. Așa că vă asigur că vom intra foarte bine în noul an.

Domnul Igor Corman:

Mulțumim pentru optimism.

Microfonul nr.5.

Domnul Anatolie Arhire:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Vă rog foarte frumos, din partea Frațiunii noastre să introduceți pentru ziua de mâine proiectul de Hotărîre cu nr. 513 cu privire la modificarea componenței Biroului permanent.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Microfonul nr.3.

Domnul Veaceslav Bondari:

Eu așa și nu am prezentat propunerile.

Deodată, ... dat replica domnului Ioniță.

Noi înțelegem că el trăiește foarte bine și încă mai bine în anul 2014, el personal, dar nu poporul.

Și cazinou, tot avem 6 milioane acolo.

Cerem insistent, prezența imediată a doamnei ministru al educației, Maia Sandu și petrecerea audierilor parlamentare deschise pe subiectul optimizării școlilor.

Și a doua propunere: includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege nr.128 din 21.03.2013 care prevede stoparea procesului de optimizare în sistemul de învățământ.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Victor Mîndru:

Mulțumesc, domnule Președinte,

La ordinea de zi. Propun să fie inclus în ordinea de zi bine cunoscutul proiect sub nr.216. Proiect care vine să îmbunătățească condițiile de trai ale polițiștilor, colaboratorilor Poliției. Și... proiect care a fost înregistrat încă în mai 2013.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petreco:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Chiar dacă domnul Vlad Plahotniuc nu mai este în Parlament, furturile continuă, toate schemele frauduloase au rămas în vigoare.

Vă aducem la cunoștință că numai prin intermediul companiei „Metalferos” statul este prejudiciat cu 600 milioane de lei anual.

50 de milioane de lei ajung în fiecare lună în buzunarele domnului Plahotniuc prin intermediul firmelor offshore, care participă în aceste scheme de spălare a banilor.

Din acești bani se finanțează Partidul Democrat, media afiliată acestui partid, judecătorii, unii politicieni, chiar și cel puțin doi care stau în prezidiul Parlamentului astăzi.

Noi propunem să...

Domnul Igor Corman:

Domnule Petreco,

Dumneavoastră depășiți toate limitele bunului simț, nu vi se pare?

Puteți să veniți cu astfel de declarații la piața centrală acolo, dar nu aici, în Parlament. Eu vă rog, foarte insistent, să terminați cu aberațiile.

Și dacă aveți propuneri la ordinea de zi să le faceți.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petreco:

Domnule Corman,

Eu înțeleg de ce v-ați simțit vizat. (*Rîsete în sală*)

Eu nu am spus că dumneavoastră, eu am spus cel puțin doi din prezidium. Dar dacă sînteți vizat, înseamnă că confirmați...

Domnul Igor Corman:

Eu nu fac nici o deosebire, vă referiți la mine sau la alții, eu mă refer la modul cum veniți aici și cum vă comportați.

Microfonul nr.3.

La ordinea de zi.

Domnul Grigore Petreco:

La ordinea de zi, propun să fie organizate audieri în plenul Parlamentului, cu invitarea Directorului Serviciului de Informații și Securitate, Directorului Centrului Național Anticorupție și a Procurorului General pe cazul „Metalferos”.

Rog să puneți la vot.

Și a doua propunere este legată de fenomenul corupției în sistemul penitenciar. Recent a fost, toată lumea a aflat că unii deținuți se plimbă liber, deci în libertate, din cauza corupției în Ministerul Justiției și în sistemul penitenciar.

Într-o altă țară, în mod normal ministrul justiției ar trebui să își dea demisia pentru asemenea cazuri.

Eu aș propune să îl invităm astăzi pe domnul ministru al justiției, Efrim. Să vină în plenul Parlamentului, să ne dea explicații: cum deținuții din sistemul penitenciar ajung în libertate?

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnule Munteanu,

Dumneavoastră, deja vreo 4 propuneri ați făcut.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

De procedură.

Deci o să dau citire articolului 72 alineatul (2) din Regulamentul Parlamentului: proiectele de lege și hotărîre respinse de Parlament nu pot fi readuse în discuția acestuia în decursul aceleiași sesiuni parlamentare.

Obiectul de reglementare al proiectului nr.479, prin care se încearcă excluderea doamnei Fusu sau lipsirea doamnei Fusu de calitatea de vicepreședinte al Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media și membru al acestei comisii și înlocuirea acesteia cu domnul Valeriu Saharneau a fost discutat în această sesiune parlamentară și a fost respins.

De aceea, noi nici nu putem supune votului acest proiect, atît timp cît este ilegal.

Și de aceea, domnule Președinte, vă rog frumos, să faceți uz de dreptul dumneavoastră de Președinte și să nu supuneți votului un proiect ilegal, pentru că v-am citit și este evident.

Iar vizavi de proiectul nr.513, eu vă rog frumos, să îl excludeți.

Și, pînă nu vă clarificați cine a îndrăznit să supună, să introducă în ordinea de zi un proiect care nu a întrunit voturile Biroului permanent, eu cred că nu poate fi...

Domnul Igor Corman:

Domnule Munteanu,

Am înregistrat. Acuși ne clarificăm și facem regulă la acest subiect.

Mulțumesc.

Dar, la subiectul pe care dumneavoastră l-ați menționat anterior. El este cu nr.479, eu am să rog Direcția generală juridică să ne dea expertiza.

Între timp...

Sînteți gata chiar acum, domnule Creangă?

Da, vă rog, microfonul nr.1.

Domnul Ion Creangă – șeful Direcției generale juridice din cadrul Secretariatului Parlamentului:

Deci cu referire la 479, în cazul în care proiectul respectiv o fost respins de Parlament potrivit articolului 72 alineatul (2).

Imediat îi dau citire: proiectele de lege, și hotărîre respinse de Parlament nu pot fi readuse în discuția acestuia în decursul aceleiași sesiuni.

Domnul Igor Corman:

Deci este...

Acum îi întreb pe acei care au venit cu această inițiativă, vreau să îi întreb dacă este același subiect?

Domnul Hadârcă,

Microfonul nr.5.

Domnul Ion Hadârcă:

Retragem acest proiect din ordinea de zi, propus.

Domnul Igor Corman:

Este dreptul autorilor.

Alte propuneri dacă sînt?

Microfonul nr.2.

Doamna Alla Mironic:

Mulțumesc.

Eu vă rog să fie inclus în ordinea de zi proiectul de Lege nr.147 din 3 aprilie 2013 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative în susținerea veteranilor.

Господин Председатель Парламента,

Я сегодня получила из ново-аненского района 34 анкеты на ветеранов Великой Отечественной Войны, социальные анкеты. Из 34 человек только 6 получают пенсию 1000 – 1107 леев, все остальные менее 1000 леев.

Поэтому я прошу вместе с теми вопросами, которые будут рассматриваться в Парламенте, и законодательными инициативами в отношении пенсии, рассмотреть и нашу законодательную инициативу № 147 о поддержке ветеранов Великой Отечественной Войны.

И второе предложение. Я опять вношу на рассмотрение Парламента законодательную инициативу № 221 от 29 мая 2013 года privind sărbătorirea aniversării a șaptezecoa a victoriei asupra fascismului. Уже на протяжении полугода прошу рассмотреть вопрос и поручить Правительству Республики Молдова представить на обсуждение Парламента план подготовки к юбилею.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Уважаемые коллеги,

Вот Алла Казимировна уже который раз предлагает внести в повестку дня законопроекты, которые являются непростыми. Мы как-то мимо них пробегаем очень легко. Они касаются считанных ветеранов войны, которые, слава Богу, еще живы и которым мы еще можем помочь.

И хочу вам напомнить, что десятки тысяч бойцов разных национальностей (молдаване, русские, украинцы, грузины и т.д.) погибли здесь в борьбе против фашизма.

Я обращаюсь искренне, без того чтобы мы политизировали все эти вещи, к коллегам из Демократической партии, коллегам из Либерально-демократической партии, которым не все равно. Давайте не будем смотреть на политическую сторону вопроса, кто это предлагает, а проголосуем за внесение этих законопроектов в повестку дня, обсудим их вместе, найдем компромиссный вариант и примем решение, потому что в следующем году уже может быть поздно для части из этих ветеранов. Я вас очень прошу, давайте все вместе проголосуем за эти два законопроекта.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Vladimir Saharneau:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu vreau să adresez o rugămintă Frațiunii Partidului Comuniștilor: să asigure prezența în sală a deputatului Vladimir Voronin. Fiindcă am de făcut o precizare, o declarație în legătură cu afirmațiile făcute de dînsul la microfonul nr.3

în data de 21 noiembrie. Și eu vreau să fac acest lucru avînd în față respectivul deputat. Lucrul acesta să spun față în față și vreau să fie prezent aici domnul Voronin. Dacă este așa viteaz cum se arată, cum vrea să se arate.

Mulțumesc.

Vă rog să asigurați prezența deputatului Voronin în sală astăzi sau mâine.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2. (*Rumoare în sală.*)

La ordinea de zi sînt propuneri?

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Mulțumesc.

Da, mă scuzați, domnule Președinte. Căci am vrut să îi spun domnului Saharneanu că „Vocea Basarabiei” oricum o să îi transmită domnului Voronin și o să audă prostiile pe care vrea să le spună.

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Așa cum prevede legislația și cum vă străduiți dumneavoastră, domnule Președinte, să executați Regulamentul Parlamentului și legislația în vigoare și, ținînd cont de faptul că pe ordinea de zi astăzi și mâine sînt un șir de proiecte de hotărîre privind aprobarea bugetelor unor instituții de stat, solicit să executați încă o normă a unei legi foarte importante în stat, cum este Legea cu privire la Procuratură, care prevede că în fiecare an, la finele acestui an, la finele anului sau ori de cîte ori hotărăște Parlamentul, Biroul permanent, să vină Procurorul General să prezinte darea de seamă privind activitatea instituției pe care o reprezintă. Aceasta nu o dorim noi, aceasta prevede Legea cu privire la Procuratură, unde este strict stipulat că Procurorul General este obligat să prezinte Raportul privind activitatea Procuraturii în fața Parlamentului.

Și, în acest context, dacă dumneavoastră o să dați curs acestei propuneri ca să se execute legislația în vigoare, Procurorul General, din momentul în care va veni în Parlament, să ne informeze despre tot ceea ce am solicitat noi pe parcursul acestui an, inclusiv „Pădurea Domnească”, Legea cazinourilor și tot ceea ce noi am solicitat în adresarea Frațiunii.

Fiindcă vreau să vă atenționez că, iată, numai mâine-poimîine se împlinește un an de la acel tragic eveniment, 23 decembrie, care a avut loc în „Pădurea Domnească”, și alte evenimente, cu părere de rău, foarte și foarte triste, jefuiri din bugetul de stat, 400 de mii de euro ale domnului Sandulachi pe care le-a însușit și multe alte fărădelegi.

Vă mulțumesc mult.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi ...

La ordinea de zi?

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Stimați prieteni,

Stimați colegi,

Vreau să vă reamintesc că, acum o săptămână, Frațiunea noastră a înregistrat în Secretariatul Parlamentului proiectul cu nr.506 referitor la crearea unei Comisii speciale a Parlamentului privind examinarea circumstanțelor deciziei a șase cetățeni români, care s-au cuibărit în Curtea Constituțională, deci cu privire la aceea că și-au luat angajamente de a fi și filologi, sau poate mai mult filologi decât juriști.

De aceea, vreau încă o dată să reiterez propunerea noastră: ca fiecare dintre fracțiunile parlamentare să delegheze, respectiv, proporțional, cât li se cuvine în această comisie parlamentară, pentru ca să mergem împreună să îi vedem pe acești români vii, care s-au cuibărit în Curtea Constituțională. Aceasta este una.

Doi. Deja de mai mult de trei luni de zile Frațiunea noastră insistă să fie prezentat, conform Regulamentului, Raportul delegației noastre la Consiliul Europei. Ne-au spus palavre verzi și uscate de mai mult timp încoace, au făcut referință la Filat, au făcut referință nu mai știu la cine, deci pînă acum... la Leancă, și pînă acum acest raport așa și nu a fost prezentat.

Eu înțeleg că acei din Alianță sînt prea modești ca să își prezinte în sensul acesta triumful pe care l-au avut la Strasbourg, dar, cu toată modestia acestor cetățeni, vreau să îi rog să vină să ne spună ce s-a întîmplat și ce fel de aprecieri au fost date de cel mai democratic institut din Uniunea Europeană și din Europa referitor la dezmățul care se întîmplă în țara noastră?

Mulțumesc.

Vă rog să puneți la vot.

Domnul Igor Corman:

Neapărat.

Stimați colegi,

Acestea au fost propunerile.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Președinte,

Dați-mi voie, vă rog.

Domnul Igor Corman:

Da, la ultimul subiect probabil, doamnă Palihovici.

Doamna Liliana Palihovici:

Eu aceasta și am așteptat ca din nou să ieșiți să faceți această propunere. Mîine propun să fie introdus în ordinea de zi acest subiect. Domnule Stati și pentru acei care nu au reușit pînă acum să citească această rezoluție care este publicată.

Domnul Igor Corman:
Microfonul nr.2.

Domnul Oleg Garizan:

Спасибо.

Господин Председатель,

Я предлагаю включить в повестку дня отчет директора СИБ. Хочу заметить, что руководители СИБ не отчитывались на протяжении всего периода правления нынешней власти, с 2009 года. И таким образом, мы не выполняем, Парламент не выполняет основную свою контролируемую функцию. Поэтому я требую, и об этом говорил еще господин Лупу, когда председательствовал на заседании Парламента, он забыл об этом, теперь вы председательствуете и, пожалуйста, я прошу Вас, чтобы вы таким образом организовали, чтобы мы заслушали данного господина.

Второй вопрос. Прошло полтора месяца с момента трагического случая в нашей Национальной армии, когда был застрелен Петр Капушу. Я прошу еще раз, полтора месяца идет следствие, как оно идет, мы не контролируем, я еще раз обращаюсь убедительно ко всем нашим коллегам создать комиссию и внести в повестку дня проект Постановления №429 о создании специальной парламентской комиссии по расследованию данных случаев в армии.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Acestea au fost propunerile. Și acum am să le supun votului în ordinea în care au fost formulate. Ajungem și la subiectul dumneavoastră, da.

Deci prima propunere făcută de domnul deputat Balan, să introducem în ordinea de zi subiectul cu nr.3118.

Domnule Balan,

Pentru astăzi și mâine sau pentru 19? Pentru ziua de mâine, da?

Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea voturilor.

Domnul Brega a propus să fie introduse în ordinea de zi două proiecte. Primul - cu nr.940. Cine este pentru rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Și a doua propunere, cu referire la proiectul cu nr.1612. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Doamna Domentî a propus excluderea proiectului nr.474. Cine este pentru? Număr insuficient.

De asemenea, excluderea proiectului nr.493. Cine este pentru? Număr insuficient.

De asemenea, doamna Domentî a propus excluderea proiectului nr.384. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Doamna Domenti a mai propus organizarea unor audieri, cu invitarea reprezentanților Ministerului Sănătății. Cine este pentru rog să voteze. Număr insuficient de voturi.

Domnul Gorilă a propus să fie audiată, da, așa ați propus, Comisia de anchetă cu..., reluată activitatea, așa, Comisiei de anchetă referitor la Forțele Armate. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Domnul Hotineanu a propus ca proiectele cu nr.422 și nr.3079, de asemenea, nr.232, nr.102 să fie transferate pentru săptămîna viitoare.

Dacă nu sînt obiecții, nu voi supune votului că transferăm pentru săptămîna viitoare.

Acum, cu referire la proiectul cu nr.513. Deci eu constat că acest proiect a nimerit din greșeală în supliment la ordinea de zi, fiindcă nu a existat numărul necesar de voturi la Biroul permanent.

Dar, în același timp, autorii au propus retragerea acestui proiect. Este dreptul... (*Rumoare în sală.*)

Da, să am iertare. Deci e alt proiect.

Referitor la nr.513, deci din greșeală a nimerit în supliment.

Dar, în același timp, domnul Arhire a făcut propunerea ca acest proiect să fie introdus în ordinea de zi.

Deci eu am să supun votului această propunere, ca proiectul nr.513 să fie introdus în ordinea de zi. Cine este pentru rog să voteze. Constat majoritatea voturilor.

Deci proiectul nr.513 este introdus în ordinea de zi.

De asemenea, domnul Munteanu a propus retragerea proiectului cu nr.431. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Și tot dumneavoastră v-ați referit la proiectul nr.491, dar ne-am clarificat. Da? El este în supliment.

Domnul Popa a propus excluderea proiectului cu nr.445. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Domnul Bondari a propus organizarea audierilor, cu invitarea reprezentanților Ministerului Educației. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Și tot domnul Bondari a propus introducerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.128. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Domnul Mîndru a propus introducerea în ordinea de zi a proiectului nr.216. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Domnul Petrenco a propus organizarea, în primul rînd, a audierilor referitor la Întreprinderea „Metalferos”. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Și tot dumnealui a propus organizarea audierilor, cu invitarea ministrului justiției. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Doamna Mironic a propus introducerea proiectului cu nr.147. Cine este pentru? Constat număr insuficient de voturi.

Și tot dumneaei a propus să introducem proiectul cu nr.221. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Domnul Stati a propus să fie inclus în ordinea de zi proiectul de Hotărîre cu nr.506. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

La subiectul Raportului APCE doamna Palihovici a propus ca mîine, în ordinea de zi... (*Rumoare în sală.*)

Mîine sau joia viitoare? (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Nu este domnul Ghilețchi, doamna Guțu, care sînt membri și ei ai delegației, și, de aceea, propunerea a fost, eu, după ce am zis mîine, sînt gata și astăzi, și mîine, dar ar fi bine să fie toți membrii delegației în sală. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Deci propunerea este ca joia viitoare să fie toți membrii delegației.

Cine este pentru rog să voteze. Joia viitoare vom audia acest raport.

Și domnul Garizan a propus prezentarea Raportului Serviciului de Informații și Securitate. Cine este pentru? Număr insuficient de voturi.

Și tot domnul Garizan a propus...

Dar, de fapt, noi am discutat propunerea aceasta. Deci, iarăși, la reluarea Comisiei de anchetă pentru situația din Forțele Armate. Aceasta a fost propunerea.

Deci eu am supus-o votului. Vă rog să nu reiterați aceleași propuneri.

Alt subiect, domnule Garizan?

Microfonul nr.2.

Domnul Oleg Garizan:

Господин Председатель,

По предыдущему голосованию – я вас не просил, чтобы вы поставили на голосование вопрос о необходимости Парламента исполнять свои контролирующие функции по отношению к заслушиванию директора СИБ - это наша обязанность. Вы голосуете большинством голосов и заменяете нашу обязанность контролировать работу СИБ.

СИБ должен ежегодно отчитываться перед нами. Три года руководство СИБ не отчитывается и вы этот вопрос ставите на голосование?

Вы чуть с утра заработались. Это одно.

А второе. Я...

Domnul Igor Corman:

Domnule Garizan,

Mai întîi să ne lămurim cine a lucrat sîmbătă.

Deci noi facem propuneri la ordinea de zi și dumneavoastră, dacă ieșiți cu tot felul de mesaje care nu au nimic comun cu ceea ce facem noi aici, acum, în Parlament, atunci e problema dumneavoastră.

Deci Raportul SIS-ului, puteți să scrieți o scrisorică, frumușel și la adresa mea, să reiterați, dar nu este nevoie să veniți atunci cînd noi discutăm ordinea de zi.

Microfonul nr.2.

Domnul Oleg Garizan:

Господин Председатель,

Я потребовал, чтобы руководство Парламента обеспечило отчет СИБ, согласно законодательству, согласно закону о службе информации и безопасности.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat, domnule deputat. Înregistrat.

Microfonul nr.2.

Domnul Oleg Garizan:

И второе предложение было, внести в повестку дня постановление № 429 о создании парламентской комиссии по расследованию случая гибели нашего солдата в Национальной армии.

Domnul Igor Corman:

Da. Este un alt proiect, deci îl supun votului, această propunere, care nu a fost făcută.

Cine este pentru rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

Deci acestea au fost propunerile. (*Rumoare în sală.*)

Dar și domnul Zagorodnîi a propus, din nou, organizarea audierilor cu Procuratura Generală, cu toate împreună. Dar, iarăși, dumneavoastră, ca și colegul Garizan, deci ați spus că ar fi bine atunci când vine cu raportul Procurorul General, conform legislației, să răspundă la toate întrebările pe care dumneavoastră le-ați enumerat.

Am înregistrat, nu îl supun votului. Sau ce doriți?

Microfonul nr.2.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Păi, domnule Președinte,

Vrem să... eu nu în zadar am pus această întrebare, să știm când vine Procurorul General să execute Legea cu privire la Procuratură, fiindcă acolo este prevăzut foarte clar: anual, Procurorul General vine să informeze Parlamentul despre activitatea și combaterea criminalității.

Domnul Igor Corman:

Bine.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Aveți patru ani aproape, Procurorul General în nici un an nu a fost să facă această informație și cu aceasta noi solicităm. Poate dumneavoastră dați indicații sau e sfârșit de an, sau când... în primul trimestru. Spuneți-ne când vine?

Domnul Igor Corman:

Bine. Nu pot să vă spun acum ziua și ora.

Am înregistrat propunerea dumneavoastră și o să fiți informat la acest subiect.

Acestea au fost propunerile.

Și acum, per ansamblu, eu am să supun votului ordinea de zi. (*Rumoare în sală.*)

De procedură?

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Noi am înțeles că ați refuzat ca să relansăm activitatea Comisiei de anchetă pentru vânzarea de armament. Nu înțeleg care este...

Domnul Igor Corman:

Stimate deputat...

Domnul Alexandr Petkov:

... cauza.

Domnul Igor Corman:

Eu nu am refuzat nimic. Eu am supus votului propunerea dumneavoastră.

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov:

Dar vreau să știu dacă Secretariatul Parlamentului a primit indicațiile de rigoare pentru a fi invitate persoanele pe care le-am nominalizat în legătură cu participarea înalților demnitari de stat la piața neagră a armamentului.

Deci am solicitat, este dreptul.

Domnul Igor Corman:

Este dreptul dumneavoastră.

Domnul Alexandr Petkov:

Este regulament...

Domnul Igor Corman:

Regulamentar, dar o faceți la Ora întrebărilor, la Ora interpelărilor, conform Regulamentului, și nu acum, în momentul în care noi discutăm ordinea de zi.

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov:

Nu este vorba de Ora Guvernului sau Ora întrebărilor. Este vorba de audieri.

Domnul Igor Corman:

Eu am supus votului toate propunerile privind organizarea audierilor. Toate propunerile le-am supus votului.

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov:

Deci, ca să înțeleg, nu doriți să îi audiem în cazul respectiv.

Așa să înțelegem noi? Că nu ați dat respectivele indicații?

Nici curs nu ați dat la această propunere.

Domnul Igor Corman:

Domnule Petkov,

Propunerile care se fac, cu referire la ordinea de zi, eu, ca Președinte al ședinței, le supun votului. Și, în urma votului, vedem care propuneri sînt acceptate de plenul Parlamentului și care nu. Ceea ce am și făcut și fac în fiecare zi de joi dimineață.

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov:

Da, dar, conform Regulamentului, propunerile de audiere a conducătorilor instituțiilor supuse controlului parlamentar nu se supun votului.

Aceștia, conducătorii trebuie să vină, sînt obligați să vină în plenul Parlamentului. Nu altceva am solicitat.

Stabiliți atunci ziua. Nu doriți astăzi stabiliți mîine, nu doriți mîine, stabiliți joia viitoare, dar nu puteți să refuzați cu totul.

Cine voi? Ioniță? La cazinou ai să stabilești.

Cine este...

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Eu cred că am ajuns la punctul cînd am să întrerup dezbaterile pe marginea ordinei de zi.

Și am să o supun votului, dacă de procedură, domnule Munteanu, doar atît.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte Corman,

Nu ați supus votului solicitarea noastră de a fi invitat în plenul Parlamentului ministrul sau, după caz, viceministrul, în situații viceministrii..., unul dintre viceministrii finanțelor, pentru a da explicații pe subiectul trunchierii bugetului de stat.

Vreau să vă reamintesc că Constituția, la articolul 84 alineatul (2), spune foarte clar că, în situația în care un deputat solicită prezența în plen al unui membru al Guvernului, acesta este obligat să vină.

Eu știu că această practică nu vă este suficientă sau acest articol nu vă este suficient.

De aceea, eu, cel puțin, vă solicit să supuneți votului. Pentru că este imposibil, în situația în care ne declarăm proeuropeni și am parafat Acordul, să ținem bugetul de stat, cel mai important document, sub masă și nimeni să nu dea explicații.

Și, în ultima zi, să găsiți voi o soluție din aceasta supersofisticată și netransparentă.

Domnul Igor Corman:

Domnule Munteanu,

Dumneavoastră cunoașteți foarte bine că membrii Guvernului, conducerea instituțiilor de stat sînt obligați să vină în Parlament cu răspunsuri la întrebările deputaților, cu informații solicitate, atunci cînd deputatul, la Ora întrebărilor, la Ora interpelărilor, face aceste propuneri la microfoanele din sală.

Or, ceea ce se întîmplă, de obicei, joi dimineață, ceea ce faceți dumneavoastră, și iată colegii din opoziția PCRM, solicitați organizarea unor audieri și aceste audieri să fie introduse în ordinea de zi.

Atunci eu propun plenului Parlamentului aceste propuneri și ele sînt supuse votului. Și rezultatul votului arată: avem în ordinea de zi audieri sau nu avem.

De aceea, eu vă sugerez să veniți cu aceste întrebări la locul rezervat în ordinea de zi. Și, atunci veți primi toate răspunsurile.

Acum, stimați colegi, am să supun votului ordinea de zi pe care am discutat-o pînă acum. Cine este pentru rog să voteze.

Deci, cu majoritatea voturilor, ordinea de zi este aprobată.

Domnul Petrenco, iarăși vrea să o atace procedura.

Vă rog, microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Domnule Corman,

Eu cred că... în legătură cu raportul APCE de monitorizare a Moldovei. Eu cred că mulți nici nu au înțeles pentru ce au votat.

Ce va fi săptămîna viitoare, joi? Va fi raportul, vor fi audierile organizate, ce va fi? Puteți să formulați corect: pentru ce ați votat?

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Petrenco,

Repet încă o dată: în hotărîrea Parlamentului este scris că delegația va prezenta raport despre activitatea ei la ședințele APCE.

Exact aceasta am să fac mîine, domnule Petrenco, sau joia viitoare.

Domnul Grigore Petrenco:

Deci raportul?

Doamna Liliana Palihovici:

Sigur că da.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Iată, o oră de dezbateri pe marginea ordinii de zi s-a epuizat.

Și acum cred că este timpul să purcedem la muncă.

Primul proiect de lege din ordinea de zi este proiectul de Lege cu nr.431 cu privire la modificarea și completarea Regulamentului Parlamentului.

Noi am dezbătut în primă lectură, în lectura a doua acest proiect.

Vreau să întreb președintele comisiei, dacă ați discutat, eventual, pentru lectura finală, dacă mai sînt careva amendamente la acest proiect?

Doamna Apolschii, sau, domnule Sîrbu, dumneavoastră?

Microfonul nr.3.

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule Președinte,

Regulamentul Parlamentului a fost dezbătut pentru lectura a doua. Au fost supuse votului vreo 4 - 5 amendamente.

În principiu, în comisie este deja proiectul definitivat. Rămîne să îl votăm în lectura a doua.

Eu nu văd necesitatea să mai votăm și în lectură finală, totul este definitivat, dacă cineva insistă, sigur că putem.

Dar comisia, practic, a pregătit totul pentru lectura a doua.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Iurie Chiorescu:

Domnule Președinte,

În calitate de autor a două amendamente la Regulamentul Parlamentului, eu mi le retrag. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Vă rog să le anunțați.

Domnul Iurie Chiorescu:

Eu am propus două amendamente, da. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Să spuneți, cel puțin, despre care este vorba, ca să fie clar pentru stenogramă. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Iurie Chiorescu:

Două amendamente care vizează sancțiunile materiale, adică cu 50%, chestiile astea...

Domnul Igor Corman:

Dumneavoastră ați făcut doar două amendamente și pe ambele amendamente...

Domnul Iurie Chiorescu:

... și pe ambele le retrag.

Domnul Igor Corman:

... Să fie clar pentru stenogramă: sînt retrase.

Da, înregistrat. (*Rumoare în sală.*)

Deci mai departe, stimați colegi,

Doar în cazul în care autorii amendamentelor au ceva de spus.

Domnule Petrenco,

Ați făcut vreun amendament? Ce amendament ați făcut?

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

În cadrul dezbaterilor, din partea Frațiunii, au fost mai multe propuneri.

Avînd în vedere că Republica Moldova se află sub monitorizarea Consiliului Europei și avînd în vedere că textul actual al Regulamentului Parlamentului a fost expertizat de Consiliul Europei, noi am propus ca, în lectura finală, să votăm aceste amendamente doar după ce vom avea expertiza Consiliului Europei.

Poftim, chiar dacă votați astăzi în lectura a doua, în lectura finală trebuie să avem expertiza Consiliului Europei și după aceea votăm în lectura finală.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Am avut mai multe amendamente și de aceea am și dreptul să vorbesc la acest subiect.

Dar eu consider că tot ce facem noi acum depășește cadrul Regulamentului. Și o să solicit, cu permisiunea dumneavoastră, și părerea Direcției generale juridice.

Noi am examinat acest proiect în lectura a doua. Discuțiile s-au încheiat în momentul în care președintele Comisiei juridice, numiri și imunități, sau, după caz, vicepreședintele raportor a plecat de la tribună.

Tot ceea ce faceți dumneavoastră acum depășește cadrul legal și cadrul Regulamentului Parlamentului. Pentru că, în situația în care în lectura a doua nu

s-au găsit toate soluțiile, există prescris de Regulamentul Parlamentului procedura privind lectura finală.

Parlamentul trebuie să ia o decizie acum privind examinarea acestui proiect în lectură finală, iar propunerile pe care le-a făcut colegul nostru, domnul Chiorescu, pot fi examinate doar în lectură finală, ca și alte propuneri izbăvitoare, le-aș spune eu, pe care voi încercați să le faceți.

De aceea, eu consider că este cu încălcarea Regulamentului Parlamentului, după încheierea discuțiilor să continuați la nesfârșit amendarea în continuare și fără text, fără absolut nimic, fără amendamente scrise, fără președintele comisiei la tribună.

Ce-i asta? Unde se încadrează?

Spuneți-mi, vă rog frumos, dacă îmi citește cineva din Regulament, iată toată cumătria aceasta în ce se încadrează? Dacă îmi citiți, atunci, eu sînt de acord. Dar ea nu se încadrează în prevederile Regulamentului.

Domnul Igor Corman:

Unul dintre autori.

Domnule Candu,

Vă rog.

Domnul Adrian Candu:

Stimate domnule Munteanu,

Dezbaterile pentru lectura a doua se încheie nu cînd pleacă președintele comisiei, că nu ține... Nu o să găsiți nicăieri în Regulament cînd trebuie să stea președintele comisiei la tribună și cînd nu, dar se încheie prin vot, prin aprobarea lui în lectura a doua sau lectura finală.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Acest subiect vizează inclusiv funcționarea democrației în Republica Moldova și dreptul opoziției, în special, în Parlament.

Iar, pornind de la aceea că proiectul a fost dezbătut în a doua lectură ceva timp în urmă și, după aceste dezbateri deja, unii dintre colegi vin cu alte propuneri, de a-și retrace anumite amendamente care au făcut parte în raportul dezbătut pentru a doua lectură.

Și, pentru a nu devia de la procedura legislativă, deci este absolut necesar ca acest proiect de lege, nu numai să fie dezbătut și aprobat sau neaprobat în a doua lectură, dar să fie trecut obligatoriu și de lectura finală, domnule Președinte, altfel, riscăm să fie aprobat un proiect care, din start, nu a respectat toate procedurile legale.

Astfel, opțiunea noastră este să treacă obligatoriu o lectură finală.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

De procedură.

Stimați colegi,

Conform Regulamentului Parlamentului, odată ce noi am terminat dezbaterile data trecută pentru lectura a doua a acestui proiect, în fond de aici încolo rămîne procedura de vot. Situația este foarte clară, categoric nu vine în contradicție cu prevederile Regulamentului, declarațiile colegului nostru de la acest microfon care doar și-a retras două dintre propunerile sale.

Și dacă citiți Regulamentul, vedeți că autorul fie ca al proiectului de lege sau al amendamentelor este în drept pînă în ultimul moment, dar ultimul moment înseamnă momentul de vot, să își retragă inițiativa sau propunerile, altceva nimic nu s-a întîmplat. Iată de ce conchid și rog, stimate domnule Președinte, conform Regulamentului, să votăm acest proiect, avînd toată claritatea, în lectura a doua, ea fiind și ultima.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Așa este.

Stimați colegi,

În aceste condiții, voi supune votului adoptarea în lectura a doua a proiectului cu nr.431. Cine este pentru rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele.

Domnul Sergiu Stati:

Votați-vă pe capul vostru Regulament nou.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 26.

– Zero.

Sectorul nr.3 – 25.

Domnul Igor Corman:

Cu 51 de voturi, proiectul nr.431 a fost adoptat în a doua lectură.

Următorul proiect din ordinea de zi, nr.372, pentru modificarea și completarea Legii nr.242 din 24 septembrie 2010 cu privire la taxele consulare.

Prezintă proiectul domnul Groza, viceministru al afacerilor externe și integrării europene.

Care procedură, cînd deja am invitat omul la tribuna centrală?

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Petkov:

De procedură, domnule Președinte.

Pentru stenogramă. Rog să fie inclus în stenogramă că nu au fost voturile celea care au fost anunțate, deci au fost persoane care nu au votat, au fost mai puține voturi decât au fost anunțate de la microfoane. Aceasta pentru procedură și pentru stenogramă.

Pentru că Regulamentul s-a adoptat cu încălcări grave și abateri grave de la legislație și inclusiv a Regulamentului Parlamentului. Nu au fost voturile necesare pentru aprobarea acestui Regulament, nu ați avut 51 de voturi.

Domnul Igor Corman:

Tot pentru stenogramă. Numărătorii oficiali confirmă datele prezentate?

Deci eu rog numărătorii oficiali, tot pentru stenogramă, încă o dată să reconfirme informația prezentată.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 26.

Sectorul nr.3 – 25.

Domnul Igor Corman:

26 plus 25, stimați colegi, face 51.

Domnule viceministru,

Vă rog să prezentați proiectul.

Domnul Iulian Groza – viceministru al afacerilor externe și integrării europene:

Stimate domnule Președinte,

Stimați membri ai Parlamentului,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la taxele consulare. Acest proiect de lege este elaborat cu scopul creării unui cadru legislativ flexibil în vederea sporirii capacității de a răspunde prompt la acțiuni de bună prietenie din partea unor state care vor anula taxele consulare pentru cetățenii Republicii Moldova.

De asemenea, prevede posibilitatea stabilirii unor condiții de reciprocitate, consolidării relațiilor interstatale avantajoase și acționării operative în situațiile de forță majoră sau securitate publică.

Prezentul proiect a fost inițiat urmare a deciziei Părții poloneze de a aboli taxa pentru vizele de lungă ședere pentru cetățenii Republicii Moldova din 1 mai 2013. Partea moldovenească, prin prisma oportunității adoptării unei decizii reciproce similare, pentru menținerea relațiilor de bună prietenie dintre statele noastre, pentru a scuti cetățenii polonezi de plata taxei consulare pentru perfectarea vizelor de lungă ședere a și propus acest proiect.

Menționăm că Ministerul de Externe, în procesul de armonizare a legislației naționale cu cea a Uniunii Europene, a elaborat proiectul de Lege privind străinii,

care urmează să fie în posesia vizei și acei care sînt scutiți de această viză, care a fost aprobat de Parlament.

Conform acestor prevederi, proiectul de lege, toți cetățenii străini, care vor călători în Republica Moldova pentru ședere de lungă durată, indiferent de scopul șederii, urmează să fie în posesia unei vize de lungă ședere de tip D, care, potrivit legislației în vigoare, suma urmează a fi achitată în mărime de 80 de euro.

Acum, în eventualitatea adoptării acestei decizii de a scuti cetățenii polonezi de necesitatea plății taxelor consulare, în cazul de față noi vom asigura economii, pe de-o parte, a cetățenilor noștri în volum de aproximativ 500 mii de euro, deoarece numărul vizelor de tip D, eliberate, pînă recent, de partea poloneză timp de un an erau aproximativ 7 500.

Cît privește partea noastră, în fiecare an aproximativ Republica Moldova elibera 70 de vize de tip D, deci, respectiv, avantajul financiar este considerabil în favoarea noastră.

În acest context, a fost stabilit acest proiect de lege și noi am prevăzut o anexă, care va permite, de data aceasta și pe viitor, de a stabili lista țărilor care au fost scutite sau care vor fi scutite de plata taxelor consulare, toate tipurile de vize de la A pînă la D.

Totodată, avînd această ocazie, Ministerul de Externe a propus alte cinci modificări, care sînt în scopul de a aduce în concordanță Legea cu privire la taxele consulare cu alte prevederi legislative în vigoare și anume, dau citire.

Primul amendament vizează prestarea în cadrul misiunilor diplomatice, începînd cu 1 ianuarie 2012, a serviciului de perfectare a buletinului de identitate. Deci, în acest sens, a apărut necesitatea stipulării acestei acțiuni consulare în textul legii.

A doua modificare propusă vizează articolele 4 și 8 și anexa 1 la lege, care vizează noțiunea de „legalizare”. Și propunerea noastră este să fie substituită prin noțiunea de „supralegalizare”, deoarece aceasta este definiția exactă a procedurii care confirmă sau atestă veridicitatea semnăturii.

Al patrulea amendament suplimentar vizează Hotărîrea Guvernului nr.125 pentru aprobarea Regulamentului de eliberare a actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, din 18 februarie. Prin această hotărîre de Guvern a fost introdusă noțiunea de „emigrare autorizată”.

De aceea, noi propunem modificarea, în articolul 4 al Legii nr.242, a sintagmei „stabilirea cu domiciliu permanent în străinătate” și înlocuirea acesteia cu respectiva noțiune „emigrare autorizată”.

Un ultim amendament vizează denumirea autorității sau persoanei cu funcție de răspundere care este responsabilă de anumite decizii administrativ-organizatorice. Deci propunerea noastră este simplă: de a înlocui sintagma „directorul Departamentului Afaceri Consulare”, deoarece acest departament are acum o altă denumire, propunem să substituim cu sintagma „Conducătorul subdiviziunii”.

Deci acestea au fost propunerile de amendament la legea în vigoare și vă rugăm să le susțineți.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos, stimată domnule Groza.

Întrebări către raportor?

Microfonul nr.3.

Domnul Igor Vrenea:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Se propune completarea articolului 8 din Legea cu privire la taxele consulare cu un alineat nou, alineatul (3), și aici se vorbește despre posibilitatea de exonerare de plată pentru anumite servicii ale cetățenilor străini în anumite cazuri.

Iată, în primul rând, care ar fi cazurile acestea speciale? Legea nu le specifică în general. Și a doua întrebare: cine are dreptul sau va avea dreptul să scutească respectivele persoane de taxele consulare?

Fiindcă, dacă facem o privire în legea în vigoare, acolo este prevăzută pentru cetățenii Republicii Moldova procedura, dar aici nu este prevăzută procedura. Pot fi abuzuri, pot fi scheme coruptibile.

Domnul Iulian Groza:

Deci vreau să încep cu răspunsul la a doua întrebare.

Deci autoritatea responsabilă de a scuti de plata taxelor consulare este, practic, Parlamentul Republicii Moldova, fiindcă tocmai aceasta și facem astăzi. Pentru a introduce această scutire, facem amendamentul în Legea cu privire la taxele consulare.

Iar cu privire la prima întrebare, în ce cazuri? Deci acest caz, pe care vi l-am adus la cunoștință, atunci când un stat decide unilateral să scutească cetățenii Republicii Moldova de plata taxelor pentru eliberarea vizei de lungă ședere, în cazul de față nu există un acord bilateral care să stabilească aceste scutiri și, în acest caz soluția este de a face respectivele amendamente în mod unilateral de către Republica Moldova. Ceea ce am și propus.

Pentru viitor, pentru a exclude, pentru a simplifica procedura de amendare, propunerea noastră este de a adăuga la această lege o anexă – anexa nr.3, care va enumera țările pentru care taxa respectivă deci nu se va aplica.

Domnul Igor Vrenea:

La momentul actual, e prevăzut doar pentru Polonia, să înțeleg.

Domnul Iulian Groza:

Exact. Exact.

Doar pentru Polonia, fiindcă doar Polonia, deocamdată, a luat decizia, începând cu 1 mai 2013, de a aboli această taxă pentru cetățenii Republicii Moldova.

Domnul Igor Vrenea:

Eu totuși cred că ar fi bine și cazurile acestea cât de cât, dacă nu exhaustiv, de dat unele repere și anume care ar fi procedura, cine ia decizia.

Domnul Iulian Groza:

Parlamentul.

Domnul Igor Vrenea:

Dumneavoastră, ca viceministru.

Domnul Iulian Groza:

Nu, nu, nu.

Domnul Igor Vrenea:

Sau ministrul, sau funcționarul consular, fiindcă sînt diferite situații.

Domnul Iulian Groza:

Decizia finală o ia Parlamentul, prin amendarea...

Domnul Igor Vrenea:

Nu. Parlamentul ia decizia de modificare a legii, dar eu am în vedere despre cazurile concrete.

Domnul Iulian Groza:

Cazurile concrete. În cazul în care o țară abolește regimul de... abolește taxa consulară pentru cetățeni Republicii Moldova, Ministerul de Externe vine cu propunerea legislativă de amendare a Legii cu privire la taxele consulare și propune includerea țării respective în lista cu anexă, care urmează să fie aprobată de către Parlament...

Domnul Igor Vrenea:

Înseamnă că trebuie să scrieți aceasta aici...

Domnul Iulian Groza:

Aceasta este.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Vrenea...

Domnul Igor Vrenea:

De aici nu rezultă...

Domnul Andrian Candu:

Domnule Vrenea,
Dar nu este logic...

Domnul Igor Vrenea:

Dar nu rezultă.

Domnul Andrian Candu:

Păi, noi vorbim...

Domnul Iulian Groza:

Aceasta este...

Domnul Andrian Candu:

Despre existența anexei numărul 3 la o lege unde se vor introduce țările care vor avea un statut special la nivel de regim de vize. Și atunci când Ministerul de Externe consideră necesar, prin ședințe de Guvern, propuneri legislative în Parlament și se modifică anexa nr. 3.

Logic.

Domnul Igor Vrenea:

Aici nu este, nu deducem.

Domnule Candu,

Uitați-vă, vă citez. Dacă dumneavoastră găsiți că e logic așa, în cazuri speciale, în baza principiului de reciprocitate, țările indicate în anexa numărul 3 cetățenii acestor țări sînt scutiți de achitarea taxei consulare pentru perfectarea vizelor.

Care sînt cazurile celea speciale și cine...

Domnul Iulian Groza:

Domnule deputat.

Domnul Igor Vrenea:

Noi introducem posibilitatea aceasta pentru cineva.

Domnul Iulian Groza:

Domnule deputat,

Anexa nr.3 face parte din prezenta lege.

Respectiv, modificări la prezenta lege poate face doar Parlamentul Republicii Moldova.

Domnul Igor Vrenea:

Eu dau citire alineatului (2) al legii în vigoare: în cazuri excepționale, la solicitarea scrisă a cetățenilor Republicii Moldova ș. a. m. d., conducătorii instituțiilor Serviciului Diplomatic, Departamentului Afaceri Consulare ș. a. m. d. sînt în drept să îi scutească.

Dumneavoastră... aceeași prevedere numai că referitor la cetățenii...

Domnul Iulian Groza:

Acelea sînt cazuri.

Domnul Igor Vrenea:

... statelor incluse în anexă, dar mai departe nu stipulați procedura, de fapt.

Domnul Iulian Groza:

Deci eu v-am descris procedura exactă. Este o procedură legislativă, practic. Iar cu privire la cazurile de excepție sînt prevederi reglementate aici, în lege, și pot fi aplicate.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Mai sînt întrebări pentru raportor?

Vă mulțumim, domnule Groza. Nu mai sînt.

Domnul Iulian Groza:

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Invit Comisia politică externă și integrare europeană. Cine raportează?

Cine, din partea Comisiei politice externe și integrare europeană, face raportul pentru plen?

Domnul Chiorescu...

Domnul Iurie Chiorescu:

Domnilor deputați,

Supun atenției dumneavoastră raportul asupra proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.242 din 24 septembrie 2010 cu privire la taxele consulare.

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat prezentul proiect de lege și a constatat următoarele.

Proiectul a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, fiind elaborat de către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Obiectul de bază al proiectului este introducerea în textul Legii nr.242 din 24 septembrie 2010 cu privire la taxele consulare a unei prevederi care ar permite, în cazuri speciale și în baza principiului de reciprocitate, scutirea cetățenilor anumitor state de achitarea taxei consultare pentru perfectarea anumitor tipuri de vize.

Lista statelor va fi anexată la Legea cu privire la taxele consulare, anexa numărul 3.

Conform proiectului de lege, primul stat în această listă va fi Republica Polonă, ai cărei cetățeni vor fi scutiți de plată... de plata taxei consultare pentru perfectarea vizelor de lungă ședere tip D.

De menționat că Republica Polonă a abolit taxa pentru vizele de lungă ședere pentru cetățenii Republicii Moldova la 1 mai 2013.

Alte modificări și completări propuse în proiect au un caracter redacțional și de precizare a unor reglementări ale Legii nr.242 din 24 septembrie 2010 cu privire la taxele consulare.

Majoritatea comisiilor permanente ale Parlamentului au prezentat avize pozitive, pronunțându-se pentru adoptarea proiectului de lege.

Comisia agricultură și industrie alimentară și Comisia mediu și schimbări climatice au propus proiectul spre dezbateră în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a menționat în avizul său că decizia asupra proiectului nu a fost luată din cauza lipsei majorității de voturi.

Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului a formulat unele obiecții. Decizia comisiei asupra acestor obiecții este prezentată în sinteza anexată.

În contextul celor expuse, în temeiul articolului 27 și al articolului 56 din Regulamentul Parlamentului, Comisia politică externă și integrare europeană, cu unanimitate de voturi, propune Parlamentului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.242 din 24 septembrie 2010 cu privire la taxele consulare.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Dacă sînt întrebări pentru raportor din partea comisiei? Nu sînt întrebări.

Atunci, potrivit propunerilor venite din comisie, propunem pentru vot, în primă lectură, proiectul de Lege nr.372 din 18 septembrie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.242 din 24 septembrie 2010 cu privire la taxele consulare.

Cine este pentru? Cu majoritatea, proiectul de lege este votat în primă lectură.

În continuare, supunem dezbaterii proiectul nr.1 pe ordinea de zi din supliment, proiectul de Lege nr.474 din 22 noiembrie 2013 pentru ratificarea Acordului-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău.

Prezintă domnul Eșanu, viceministru al justiției.

Domnul Nicolae Eșanu – viceministru al justiției:

Stimate domnule Președinte,

Stimați membri ai Parlamentului,

Proiectul de lege supus atenției dumneavoastră vine să contribuie la soluționarea uneia dintre cele mai stringente, dacă nu chiar cea mai stringentă problemă cu care se confruntă sistemul penitenciar din Republica Moldova și anume crearea condițiilor pentru realizarea principiului constituțional al respectării drepturilor fundamentale ale cetățenilor privați de libertate.

La momentul actual, persoanelor deținute în Penitenciarul nr.13 din Chișinău, practic, este imposibil să la fie asigurate condițiile de detenție în conformitate cu standardele internaționale și naționale.

Decizia privind construcția unui nou penitenciar a fost adoptată cu mulți ani în urmă de... a fost adoptată chiar și o lege în Parlament, prin care s-a încercat să se pună bazele unui mecanism de construcție a penitenciarului din contul terenului pe care este amplasat actualmente penitenciarul, dar acest mecanism nu a putut fi realizat.

Discuțiile cu privire la posibilitatea contractării unui credit pentru acoperirea posturilor aferente construcției acestui penitenciar au fost începute cu mulți ani în urmă și trebuie să fim recunoscători instituției respective, adică Băncii de Dezvoltare a Consiliului Europei, care a acceptat să acorde Republicii Moldova acest credit, care este absolut necesar.

Doar acei care nu cunosc condițiile din Penitenciarul nr.13 ar putea să pună în discuție oportunitatea acestui proiect, pentru că, în cazul de față, nu este vorba despre crearea unor condiții speciale de detenție, este vorba strict de asigurarea condițiilor minime pentru detenție.

Cît privește nemijlocit proiectul de lege, este acord-cadru, care prevede contractarea creditului în sumă de 39 de milioane de euro și un grant de 1 milion de euro, pe un termen de 20 de ani cu termen de grație de 5 ani.

La momentul actual, în proiectul Acordului-cadru nu sînt stipulate rata dobînzilor și termenul expres de rambursare, deoarece acestea vor fi determinate la momentul în care va fi contractat, va fi trasă suma respectivă.

Este prevăzută să fie minimum două tranșe, dintre care prima tranșă trebuie să fie 30%, următoarele tranșe vor fi alocate doar dacă Republica Moldova va cheltui 90% din tranșa precedentă alocată.

Mărimea dobînzii, după cum am spus va fi flotantă și va fi dependentă de ratele de pe piață, în momentul în care creditul va fi primit de către Republica Moldova.

Rugăm susținerea Parlamentului pentru aprobarea acestui proiect în primă și a adoptarea lui în a doua lectură.

Mulțumim.

Domnul Adrian Candu:

Vă mulțumim frumos, stimată domnule raportor.

Întrebări pentru raportor?

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Cred că veți fi de acord că cineva a spus anterior că, dacă statul închide școli, atunci trebuie să fie gata să redeschidă închisori.

Dumneavoastră, în proiectul pe care l-ați prezentat, ați mulțumit celor care creditează, adică dă o îndatorire Republicii Moldova, 39 de milioane de euro pentru a construi o închisoare.

Dar, la fel, ați raportat cu mare bucurie actuala guvernare că, pe parcursul următorilor 3 - 4 ani, donatorii externi vor acorda granturi în valoare de mai mult de 200 de milioane de euro pentru reforma justiției.

Banii, de fapt, care s-or duce, așa, ca apa în nisip și oamenii nu vor vedea, se va bucura altcineva de aceste milioane.

Nu ar fi mai eficient, mai rațional și cu gândul la popor dacă din acele 200 de milioane de euro, chipurile cadonați de către partenerii externi, să sustrageți acele 39 de milioane, pe care vreți să le luați în datorie sub procente și să construiți această închisoare pentru viitoarea guvernare?

Domnul Nicolae Eșanu:

Dacă este vorba despre granturi, trebuie să țineți cont de faptul că grantul poate fi folosit doar în scopurile pentru care a fost alocat.

Acel care primește granturi niciodată nu poate condiționa pentru ce grantul trebuie să fie folosit în măsura în care cel care alocă sumele respective nu este de acord.

Eu, după cum am menționat în raportul meu, decizia privind contractarea unui credit pentru construcția unui penitenciar a fost luată nu în ultimii ani. Ea a fost discutată la Guvern și la Președinție cu foarte mulți ani în urmă, încă în fostul meu mandat de viceministru.

Și sînt sigur că și dumneavoastră ați citit documentele pe care noi le trimiteam la Președinție, prin care am spus... informam că domnul ministru al finanțelor Pop a dat acordul ca Ministerul Justiției să încerce să contracteze un credit pentru construcția unui penitenciar.

Deci problema este că această decizie nu este de ultimul moment, ca să fie contractat penitenciarul. Problema... astăzi doar se realizează acea măsură luată de către Guvern și Prim-ministru, la timpul respectiv era domnul Tarlev.

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule ministru,

Ca, să nu vă duceți în altă parte, răspunzînd la întrebarea...

Totuși, de ce nu încercați sau nu doriți din acele milioane sau zeci de milioane, sute de milioane despre care raportați că vor fi pompate în Republica Moldova pentru reforma justiției... să nu încercați sau să aveți capacitatea să convingeți că nu avem nevoie pentru coffee break, pentru seminare, pentru afișe și placarde despre lupta cu corupția și reforma în sistemul judiciar, dar avem nevoie să folosim acele 39 de milioane de euro pentru a construi o închisoare?

De ce nu aveți această capacitate?

De ce statul? Poporul, de fapt, trebuie să întoarcă procente pentru o închisoare, deși 200 de milioane de euro se vor duce, am spus, ca apa în nisip?

Domnul Nicolae Eșanu:

Puteți fi sigur că noi o să încercăm să facem eforturi să găsim granturi din contul căruia să construim aceste penitenciare și să nu folosim acest credit.

După cum vedeți, contractul permite Republicii Moldova să primească creditul, dar nu o obligă să primească acest credit.

Și, în măsura în care, eventual, și cu participarea dumneavoastră, vom putea identifica alte surse, din contul cărora să fie construit acest penitenciar, noi putem, pur și simplu, să nu primim acest credit.

Faptul că noi încercăm să găsim și granturi se vede chiar din acest Acord. Pe lângă împrumutul de 39 de milioane este prevăzut și un grant de un milion.

Noi vom încerca să continuăm eforturile și dacă vom identifica și alte granturi, cu plăcere o să le folosim pentru construcția penitenciarului.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Да, спасибо.

Господин министр,

Как вы там договоритесь у себя, во власти? Мы на комиссии рассматривали условия этого кредита. Вполне ясные. Они были указаны в пояснительной записке проекта закона. Что вы сейчас говорите, что условия еще не ясны?

Domnul Nicolae Eșanu:

Nu, eu am spus că rata dobânzii la care...

Domnul Oleg Reidman:

А rata dobânzii это что? Это главные условия кредита. Се rata dobânzii?

Domnul Nicolae Eșanu:

Da, dar acest...

Atrag atenția că este vorba de Acord-cadru de împrumut care prevede expres că Republica Moldova poate primi împrumut în sumă de 39 de milioane de dolari.

Rata dobânzii va fi determinată în momentul în care va fi primit efectiv creditul.

Domnul Oleg Reidman:

Dar în orice caz acest credit este credit comercial, dacă condițiile de piață, așa?

Domnul Nicolae Eșanu:

Nu, creditele...

Nu, dacă e rata dobânzii ...

Domnul Oleg Reidman:

Nu, așa, domnule ministru.

Domnul Nicolae Eșanu:

...la care adoptă Banca de Dezvoltare.

Domnul Oleg Reidman:

A doua întrebare.

Domnul Nicolae Eșanu:

Și, eu...

Sînt specialiștii la Ministerul Finanțelor pot, să vă prezinte, efectiv, graficul...

Domnul Oleg Reidman:

Это видно.

A doua întrebare.

Domnul Nicolae Eșanu:

...la momentul actual 0,4 % anual ar fi dobînda, dacă noi l-am primi astăzi, pe viitor sigur că poate să crească.

Domnul Oleg Reidman:

A doua întrebare.

Господин министр,

Вы сказали, что вы не сотрудник Министерства финансов и можете это не понимать.

Я вам хочу сказать, что кредит обычно - это средства которые привлекаются для того, чтобы потом вернуть на основе окупаемости.

Какой источник возврата этого кредита будет?

Domnul Nicolae Eșanu:

Domnule Reidman,

Pot să vă asigur că știu foarte bine ce înseamnă un credit, deoarece sînt unul dintre acei...

Domnul Oleg Reidman:

Какой источник?

Domnul Nicolae Eșanu:

...care a scris normele de care vă conduceți dumneavoastră atunci cînd încheiați un contract de credit.

Domnul Oleg Reidman:

Я не сказал, что вы не знаете, я сказал, что вы можете не знать.

Какой источник возврата этого кредита?

Domnul Nicolae Eșanu:

În măsura...

Sursa de rambursare a oricărui credit sînt sursele subiectului care a contractat creditul.

În cazul de față, creditul este contractat de către Republica Moldova, ceea ce înseamnă că sursele de rambursare vor fi bugetul de stat al Republicii Moldova.

Domnul Oleg Reidman:

Аşa, правильно.

Теперь скажите, какие дополнительные возможности появятся у бюджета от этого кредита, чтобы эти дополнительные возможности направить на погашение кредита?

Я понимаю, когда делают дороги, там меньше расходов на их содержание. Из ремонта возникают дополнительные суммы опосредованные и т.д.

Здесь, какие дополнительные возможности появятся у кредита для того, чтобы возместить этот кредит?

Domnul Nicolae Eșanu:

Acest credit va contribui la soluționarea celei mai importante probleme pe care o are Republica Moldova - respectarea drepturilor omului.

În măsura în care în Parlamentul...

Domnul Oleg Reidman:

Назначение я знаю. Назначение я понимаю.

Какие источники для возврата?

Domnul Nicolae Eșanu:

Deci, în măsura în care...

Domnul Oleg Reidman:

Какие дополнительные возможности? Понятно?

Я понимаю, это очень важная проблема, но для решения этой проблемы будет рассчитываться бюджет.

Я спрашиваю, какие у него дополнительные возможности возникнут?

Я понимаю, покупаешь новый троллейбус, меньше тратишь на ремонт, покупаешь,... делаешь дороги, меньше тратишь на ремонт дорог, больше пропускная способность, активизируется экономическая жизнь, налоги и т.д.

Здесь, какие возможности дополнительные возникают у бюджета?

Я подвожу дело к чему? Нельзя брать такие кредиты на такие цели. Надо искать гранты.

Domnul Nicolae Eșanu:

Noi căutăm granturi și am spus că ele se caută foarte demult.

Dacă noi nu vom soluționa problema Penitenciarului nr.13 vă asigur că în viitorii ani din bugetul Republicii Moldova vor fi afectate sume comparabile cu contul construcției noului penitenciar, pentru a achita prejudiciul persoanelor care sunt deținute în Penitenciarul nr.13 la momentul actual.

Pentru a vă convinge de acest lucru este suficient să citiți hotărârile Curții Europene, prin care Republica Moldova deja a fost obligată să plătească sume de multe zeci de mii de euro, pentru un simplu fapt că condițiile în care au fost deținute persoanele nu sînt în conformitate cu standardele plătite de Convenția Europeană, astfel încît noi putem spune că soluționarea acestei probleme, care, după mine, este mai importantă chiar decît crearea bazei pentru creșterea veniturilor. Nu o pun la îndoială este foarte importantă, dar respectarea drepturilor omului este problema fundamentală a unei societăți.

Chiar și creșterea economică are drept scop, are acest scop: de a asigura condiții ca în Republica Moldova să se respecte drepturile omului. Și, în măsura în care noi nu vom asigura respectarea acestor drepturi, nu putem să vorbim despre faptul că Republica Moldova a creat bază pentru creștere economică, stabilă și durabilă.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Господин министр,

Я убедительно прошу вас, если это возможно, официально предоставить мне, как депутату, решение Curții Europene, где этот вопрос о преюдициях ...

Domnul Nicoale Eșanu:

Da, pentru condiții...

Domnul Oleg Reidman:

Одну минуточку. О преюдициях по поводу содержания является самостоятельной претензией, а не сопровождает претензию по поводу правосудия.

Domnul Nicolae Eșanu:

Cu plăcere vă prezint acest lucru. Se vede că dumneavoastră nu cunoașteți practica Curții Europene, pentru că în practica Curții se spune că respectarea dreptului la excluderea tratamentului inuman și degradant. Este articolul 3 din Convenția Europeană, care este o pretenție absolut separată, nu are nici o legătură cu respectarea articolului 6, care reglementează dreptul accesului la justiție.

Deci persoanele au primit despăgubiri exclusiv pentru faptul că, prin condițiile în care au fost deținute în Penitenciarul anume nr.13, le-a fost încălcat dreptul, garantat de articolul 3 din Convenție.

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări?

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu vreau să îl ajut pe domnul viceministru să îi răspundă domnului Reidman. Mijloace... Domnule Reidman, mijloace sînt. O acțiune anticorupție de o zi, eu cred că poate să aducă în buget o sumă mai mare decît dacă ar fi, într-adevăr, reală. Iar confiscarea averilor ilicite ne-ar ajunge pentru sute de pușcării moderne. Pentru că avem nevoie de pușcării moderne pentru deținuți moderni, de ce nu?

Întrebare pentru dumneavoastră, domnule viceministru: în cît timp Guvernul preconizează construcția acestui penitenciar? Și dacă se reușește cumva pînă la 30 noiembrie anul viitor?

Domnul Nicolae Eșanu:

Cu certitudine nu se reușește pînă în anul viitor. 2018 este termenul în care trebuie să fie construit penitenciarul.

Domnul Mihai Godea:

Adică, s-ar putea ca bugetul să fie afectat de pretențiile unor actuali demnitari care se vor adresa la CEDO privind condițiile?

Domnul Nicolae Eșanu:

Da, sigur, cu certitudine.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Acestea au fost întrebările.

Vă mulțumesc, domnule viceministru.

Și acum rog comisia să prezinte raportul. Cine prezintă? Domnul Streleț?

Vă rog la tribuna centrală.

Domnul Valeriu Streleț:

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat proiectul de Lege nr.474 și constată următoarele. Acordul-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea Proiectului de construcție a penitenciarului în Republica Moldova, potrivit

alineatului (2) al articolului 3 din Legea nr.419 din decembrie 2006 cu privire la datoria publică, garanțiile de stat și recreditarea de stat, se încadrează în categoria acordurilor supuse examinării și aprobării de către Parlament.

Acordul a fost semnat la Chișinău la 10 octombrie 2013. Potrivit Acordului, Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei va acorda Republicii Moldova un împrumut în valoare de 39 milioane euro pentru finanțarea parțială a Proiectului de construcție a unui nou complex penitenciar în Chișinău, conform standardelor europene.

Penitenciarul va fi construit pe un teren din proprietatea Ministerului Justiției, într-o zonă periferică din Chișinău, va avea o capacitate de aproximativ 1 600 de deținuți, pentru a găzdui 1 200 de deținuți de la Penitenciarul nr.13 din Chișinău și 400 de arestați de la secțiile de Poliție.

Împrumutul va fi debursat în minimum două tranșe. Suma fiecărei tranșe va fi determinată de stadiul implementării lucrărilor planificate. Prima tranșă nu va depăși 30% din suma împrumutului aprobat, tragerile următoare se vor efectua doar după ce împrumutatul va confirma în formă scrisă că 90% din tranșa precedentă a fost valorificată.

În conformitate cu prevederile Acordului, împrumutul se oferă pe un termen de 20 de ani, inclusiv o perioadă de grație de 5 ani, suma, rata dobânzii, data de disponibilizare și perioada de rambursare vor fi stabilite de comun acord de către împrumutat și BDCE pentru fiecare tranșă separat.

Costul total al Proiectului de construcție a noului penitenciar constituie 44,5 milioane euro.

Pe lângă împrumutul de 39 milioane euro, Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei va contribui cu un grant în valoare de un milion euro din contul său social pentru finanțarea necesităților de asistență tehnică. Guvernul Republicii Moldova va contribui cu 4,5 milioane euro.

În calitate de Agenție de implementare a proiectului este desemnat Ministerul Justiției.

Proiectul urmează a fi realizat pînă la 30 iunie 2018.

Majoritatea comisiilor permanente au prezentat avizele pozitive, pronunțându-se pentru ratificarea Acordului.

Comisia administrație publică și dezvoltare regională a menționat în avizul său că decizia asupra proiectului nu a fost luată din cauza lipsei numărului necesar de voturi.

În contextul celor expuse, în temeiul articolului 27 și articolului 56 din Regulamentul Parlamentului, Comisia politică externă și integrare europeană, cu majoritatea de voturi (6 voturi „pentru” și 2 abțineri), propune Parlamentului a aproba proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea Proiectului de construcție a penitenciarului în Republica Moldova în primă și de a îl adopta în a doua lectură.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc.

Întrebări pentru comisie?

Microfonul nr.3.

Doamna Oxana Domentî:

Da, o întrebare pentru comisie.

Spuneți, vă rog frumos, domnule raportor, avizele celorlalte comisii. Comisia de specialitate – Comisia economie, buget și finanțe, în general, nu s-a expus asupra acestui subiect. Știu că există multe avize negative ale comisiilor. Puteți să enumerați care sînt avizele?

Domnul Valeriu Streleț:

Majoritatea comisiilor permanente au prezentat avize pozitive. Eu le am, la fel, cum le aveți și dumneavoastră, în pachetul de avize anexate.

Doamna Oxana Domentî:

Noi știm, cel puțin ...

Domnul Valeriu Streleț:

De aceea, eu cred că și dumneavoastră le-ați putea găsi.

Așadar, comisia... Direcția generală juridică a specificat o serie de obiecții cu caracter tehnico-juridic, care au fost luate în considerare.

Avizul Comisiei drepturile omului și relații interetnice se pronunță pentru examinarea și ratificare în cadrul ședințelor plene.

Avizul Comisiei protecție socială, sănătate și familie (7 voturi „pro” și 1 – ”abținut”) - pentru examinarea și adoptarea proiectului sus-numit.

Avizul Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media (7 voturi „pro”, 5 abțineri) - propune spre examinare și adoptare în Parlament.

Avizul Comisiei juridice, numiri și imunități. Comisia propune aprobarea și adoptarea proiectului de Lege pentru ratificarea Acordului-cadru împrumut ș.a.m.d. Nu este indicat numărul de voturi, dar este propunerea comisiei.

Avizul Comisiei administrație publică și dezvoltare regională. Comisia nu a luat o decizie din motivele enunțate și în raport.

Acestea sînt avizele existente în momentul de față și sînt absolut suficiente pentru a propune plenului de a examina și a adopta acest proiect. Atît.

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule Streleț.

Pe marginea acestui proiect de lege s-a înscris cu o luare de cuvînt doamna Oxana Domentî. Vă rog la tribuna centrală.

Doamna Oxana Domentî:

Stimați colegi,

Nu am planificat să vorbesc astăzi în fața dumneavoastră, dar nu îmi pot stăpîni emoțiile după ce am auzit discursul acestui raportor din partea Guvernului.

Nu îmi pot stăpîni emoțiile atunci cînd am auzit că drepturile deținuților în Republica Moldova sînt cele mai importante drepturi care trebuie respectate, căci necesitatea de a construi astăzi penitenciarul este cea mai stringentă necesitate din Republica Moldova.

Astăzi, Parlamentului i se propune să construim un penitenciar, să împrumutăm 39 milioane de euro cu o dobîndă de minimum 3% pe an. Calculat sau aceste condiții transferate în suma pe care va trebui să o restituim depășește 1,2 miliarde lei.

În condițiile în care, stimați colegi, 90% din pensionari din Republica Moldova trăiesc sub minimum de existență, în condițiile în care 1/3 din populația țării trăiește astăzi la limita sărăciei, se află sub pragul sărăciei extreme, în condițiile cînd zeci de mii de mame sînt nevoite să își crească copiii cu cîteva sute de lei, în condițiile în care persoanele cu dizabilități nu au elementarele resurse financiare să își procure medicamente, care, cel puțin, să le scoată durerile acute pe care le au;

în condițiile în care persoanele cu dizabilități nu pot ieși din casă, pentru că nu avem infrastructura necesară;

în condițiile în care noi cu dumneavoastră... dumneavoastră ați închis în această perioadă de timp cîteva sute de școli în Republica Moldova;

în condițiile în care nu avem un spital modern, decent pentru copii.

Condițiile în spitalele pentru copii și, în general, în spitale sînt dezastruoase, domnule viceministru.

În aceste condiții, nouă ni se spune că cea mai importantă și cea mai stringentă prioritate este să construim penitenciar, care să ne coste unu, două virgulă miliarde de lei.

Noi înțelegem că capacitatea închisorilor noastre deja nu mai este suficientă și că există o corelație directă.

În țările unde se închid școli trebuie dezvoltate capacitățile închisorilor. Dar aceste lucruri nu trebuie făcute din granturi, nu trebuie făcute din credite, nu trebuie făcute din împrumuturi, cu atît mai mult din credite luate la astfel de condiții.

Dacă este totuși să suportăm consecințele acestor necesități de dezvoltare a capacităților penitenciarelor, ele trebuie făcute din donații, din ajutoare.

Dacă cineva din societate consideră că prin acțiunile sale ar putea să ajungă la închisoare, ar putea să se ocupe de anumite binefaceri, să jertfească în folosul acestor proiecte.

De aceea, în orice caz, societate privată de condiții elementare de viață nu poate fi obligată să finanțeze condiții mai bune pentru penitenciare, cu atît mai mult condiții luxoase, așa cum ni se propune nouă. Pentru că un miliard 200 de lei este prea mult ca să fie construit un penitenciar.

De aceea, noi vă propunem să vă gîndiți foarte bine înainte de a aproba acest proiect de lege.

Fracțiunea noastră nu îl va vota acest proiect de lege.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Voi supune votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.474.
Cine este pentru, rog să voteze.

Cu majoritatea voturilor, proiectul nr.474 a fost aprobat în primă lectură.

Propunerea comisiei a fost ca acest proiect să fie votat și în a doua lectură.

Deci am să supun votului, în a doua lectură, proiectul cu nr.474.

Stimați colegi,

Așa cum facem de fiecare dată când este vorba de ratificarea anumitor acorduri internaționale. Și, oricum, nu pot fi modificate, amendamente nu pot fi propuse și este dreptul comisiei să propună votarea în a doua lectură.

Cine este pentru, rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – Zero.

Sectorul nr.2 – 27.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.3?

Microfonul nr.4.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 24.

Domnul Igor Corman:

Cu 51 de voturi, proiectul de Lege nr.474 a fost adoptat în a doua lectură.

Și acum, stimați colegi, voi propune dezbaterilor proiectul de Lege cu nr.499...

Ce avem de procedură?

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Fracțiunea PCRM cere o pauză de 15 minute, ca să discute perspectiva colaborării cu dumneavoastră.

Domnul Igor Corman:

Ei, stimate coleg,

De parcă noi nu cunoaștem care este perspectiva colaborării. Dar este dreptul grupurilor parlamentare să solicite pauză.

Deci revenim la 12 și cinci minute.

P A U Z Ă

*

DUPĂ PAUZĂ

Domnul Igor Corman:

Vă rog să vă ocupați locurile.

Deci, domnule Petrenco, o să ne spuneți despre perspectiva cooperării. Da? Microfonul nr.3, vă rog.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Domnule Corman,

Solicităm două minute, să prezentăm poziția Frațiunii de la tribuna centrală.

Domnul Igor Corman:

Domnule Petrenco,

Vă rog să îl prezentați de la microfonul nr.3.

Ce, aceasta e declarație sau ce este? Ce este aceasta?

Deci dumneavoastră vedeți o deosebire? (*Rumoare în sală.*)

Nu, dar creați iarăși precedente și dacă fiecare va ieși la tribuna centrală, atunci avem o problemă. (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi,

Avem Regulamentul Parlamentului. Să nu încingem iarăși situația inutil.

Domnule Petrenco,

Două minute, vă rog. Dumneavoastră înțelegeți, dacă fiecare din partea dreaptă, din stînga, de pe centru va insista să iasă cu poziția Frațiunii așa, cînd dorește el, de la tribuna centrală... (*Rumoare în sală.*)

Microfonul nr.3.

Vă rog să prezentați poziția. (*Rumoare în sală.*)

Eu am fost deja în situația să refuz de cîteva ori astfel de încercări. Dumneavoastră le cunoașteți. (*Rumoare în sală.*)

Dumneavoastră le cunoașteți.

Vă rog, la microfonul nr.3.

Avem un respect față de toți deputații, domnule Petrenco. Și dumneavoastră cred că mă înțelegeți foarte bine.

Eu am refuzat aceeași doleanță a colegilor din alte grupuri parlamentare. Și acum nu pot să fac o excepție față de dumneavoastră. (*Rumoare în sală.*)

Păi, da, vă rog frumos, la microfonul nr.3 vă prezentați poziția. Care este problema? (*Rumoare în sală.*)

Microfonul nr.4.

Domnul Ion Hadârcă:

(*Președintele Frațiunii, de jure, al Partidului Liberal*)

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Văd că este o situație, așa, inedită. Noi nu solicităm tribuna centrală, dar, în vederea discutării subiectelor care se așteaptă, solicităm o pauză de o oră.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

O altă propunere din partea altui grup Parlamentar.

Deci, stimați colegi,

Revenim în Sala de ședințe la 13 și 15 minute.

PAUZĂ

*

* * *

DUPĂ PAUZĂ

Domnul Igor Corman:

... s-ar cuveni.

Așteptăm.

Eu rog, șefii grupurilor parlamentare să îmi spună dacă oștenii sînt pe loc?

Să îi chemați pe acei care mai sînt pe holuri și să începem ședința.

Vă rog să vă ocupați locurile.

Stimați colegi,

Începem ședința.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petreenco:

Спасибо.

Уважаемые коллеги!

Вообще было бы правильно, наверное, с вашей стороны закрыть заседание, потому что у вас нет необходимого большинства для принятия законов. Прошу быть более дисциплинированными и соблюдать Регламент Парламента.

Если вы объявили паузу до 13.15, то нужно было в 13.15, открыть заседание, а не в 13.30.

Но теперь по тому, что мы обсуждали во время перерыва.

Уважаемые коллеги!

Мы хотели обратить внимание всех депутатов Парламента на то, что поправки в Регламент Парламента были приняты с грубейшими нарушениями правил работы Парламента того же Регламент.

Во-первых, господин Корман, вы не поставили на голосование наше предложение о том, чтобы голосование было и в окончательном чтении после экспертизы Совета Европы.

Дело в том, что этот Регламент Парламента был разработан нами, но прошел экспертизу Совета Европы, так как наша страна находится под мониторингом этой международной организации, и существует соответствующее обязательство с нашей стороны на этот счет.

Вы не поставили на голосование наше предложение.

Во-вторых, по итогам голосования (а здесь много свидетелей, камеры, средств массовой информации) у вас не было большинства, не было пятьдесят одного голоса. Часть депутатов правящей коалиции не голосовало за поправки в Регламент Парламента и это было видно невооружённым глазом. Можно проверить, подняв видеоматериалы.

Поэтому мы констатируем, что поправки в Регламент Парламента были приняты с грубейшими нарушениями закона.

Мы требуем проведения повторного голосования уже номинального.

Мы собираемся обращаться в Парламентскую Ассамблею Совета Европы по данному вопросу.

Завтра будет проходить Комитет по мониторингу ПАСЕ в Париже, где будет отдельным вопросом обсуждаться Молдова и ход выполнения Резолюции Парламентской Ассамблеи Совета Европы, от 2 октября, которую вы отказываетесь, кстати, рассматривать.

Поэтому мы также требуем смены счётчиков, потому что доходит уже до смешного неважно как голосует Парламент, важно как считает господин Сырбу.

Либо вводить электронное голосование, так чтобы было видно, кто и как голосует в Парламенте, и чтобы это соответствовало тем практикам, которые сегодня существуют, в том числе и в европейских парламентах. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Continuați, vă rog.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petreco:

Третье, я прошу успокоить господина Сырбу, который сюда лезет. Но я прошу руки держать в карманах и при себе.

Далее, мы требуем переголосования по данному вопросу и требуем номинального голосования, а так же чтобы такие, как господин Сырбу, были сняты с процесса подсчета голосов.

Domnul Igor Corman:

Da, este părerea dumneavoastră, domnule Petreco. (*Aplauze în sală.*)

Deci noi, pentru stenogramă, încă o dată am înregistrat. Numărătorii oficiali din Parlament au prezentat informația respectivă.

Cît privește votarea electronică, desigur în viitorul apropiat, cînd vom desfășura ședințele Parlamentului în noua clădire, vom avea și sistem electronic.

Și sper și eu că atunci nu veți avea motive să veniți iarăși cu astfel de, să spunem așa, păreri.

Ați fost vizat, domnule Sîrbu, da?

Microfonul nr.3,

Vă rog.

Domnul Oleg Sîrbu:

Sigur că am fost vizat.

Eu l-aș sfătui pe domnul Petrenco să... matematica elementară e să numeri pînă la 27, 15 plus 11 plus 1 din PL fac 27. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnule Sîrbu,

Matematica e matematică, dar ei au matematica lor politică. Și noi înțelegem acest lucru.

Stimați colegi,

Deci acum revenim la ordinea de zi. Și eu propun dezbaterilor proiectul de Lege cu nr.499 privind importul unor obiecte de cult religios.

Un grup de deputați au înregistrat această inițiativă.

Prezintă domnul Vlah?

Vă rog, la tribuna centrală.

Domnul Petru Vlah:

Уважаемый Председатель!

Уважаемые коллеги!

В Комрате строится церковь и прихожане обратились за помощью. Дело в том, что православный приход Преображение Господне муниципия Комрат в соответствии с договором № 117 от 11 октября 2013 года получил от государственного унитарного предприятия города Москвы - Московского центра международного сотрудничества, безвозмездно, денежные средства в размере 527 леев на приобретение церковной утвари для прихода.

Прошу поддержать. Приложение к договору содержит наименования всех предметов утвари.

Просим освободить от таможенных пошлин товары на 40 тысяч леев.

Domnul Igor Corman:

Întrebări sînt pentru raportor? Nu sînt întrebări.

Vă mulțumesc, domnule Vlah.

Domnule Ioniță,

Vă rog să prezentați raportul comisiei.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat acest proiect de lege prin care se propune ca unei biserici din localitatea Comrat să îi fie acceptat importul fără plată a obligațiilor de import al unei donații efectuate de o altă instituție din Federația Rusă, și anume din orașul Moscova.

Cu votul unanim al membrilor comisiei, comisia propune ca acest proiect de lege să fie examinat de către Parlament, aprobat în primă lectură și adoptat în a doua lectură, care ar fi considerată ca lectură finală.

Domnul Igor Corman:

Întrebări pentru comisie? Nu sînt întrebări.

Mulțumesc, domnule președinte.

În condițiile raportului comisiei, am să supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege cu nr.499. Cine este pentru rog să voteze.

Unanim, proiectul este aprobat în primă lectură.

Și, dacă nu sînt obiecții, am să supun votului și în a doua lectură, de acord?

Deci cine este pentru adoptarea în a doua lectură, rog să voteze.

Rog, numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

– 25.

Sectorul nr.3– 26.

Sectorul nr.2 – 24.

Domnul Igor Corman:

Cu 75 de voturi, proiectul de Lege nr.499 a fost adoptat în a doua lectură.

Și acum, domnilor deputați,

Am să propun dezbaterilor proiectul de Hotărîre cu nr.492 pentru aprobarea bugetului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal pe anul 2014.

Domnule Ioniță,

Vă rog să prezentați acest proiect de hotărîre. Și raportul comisiei, da?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Acum și în continuare, vom avea o listă întregă de proiecte de bugete care sînt alt instituțiilor parlamentare independente.

Vreau doar să remarc: aceste proiecte au fost înregistrate de către colegii din Comisia economie, buget și finanțe, însă m-au rugat ca eu să le prezint în plenul Parlamentului.

Toate aceste proiecte au fost examinate, dar le voi da citire și primul este Protecția Datelor cu Caracter Personal.

Acest proiect de lege ei... instituția respectivă, prin el, noi aprobăm un deviz de cheltuieli în mărime de 2 milioane 997,4 mii lei.

Acest buget corespunde cerințelor de care au ei nevoie.

În baza acestui buget își vor putea exercita funcțiile de bază.

Și comisia, cu majoritatea voturilor, propune Parlamentului adoptarea acestei hotărîri de Parlament.

Domnul Igor Corman:

Întrebări? Nu sînt întrebări.

Atunci, voi supune votului proiectul de Hotărîre cu nr.492. Cine este pentru rog să voteze.

Cu majoritatea deputaților prezenți în sală, proiectul de hotărîre este adoptat.

Următorul proiect nr.493, proiectul de Hotărîre pentru aprobarea bugetului Curții Constituționale pentru anul 2014.

Domnule Ioniță,

Vă rog.

De procedură.

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Se întâmplă niște lucruri foarte stranii, de fapt, la noi în țară în ultimul timp. Cunoaștem cu toții foarte bine că la Curtea Constituțională deci din 6 membri – 6 sînt cetățeni români, care sînt finanțați din bugetul României, adoptă legi anticonstituționale, care sînt îndreptate spre distrugerea ...

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg,

Nu văd nici o legătură între ceea ce începeți dumneavoastră să declarați și procedură. Dacă aveți de procedură, apoi, atunci, de procedură să fie. Declarațiile politice – la sfîrșitul ședinței.

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

Și, în acest context, ținînd cont că au fost adoptate mai multe legi îndreptate împotriva acestui popor și împotriva acestui stat, este stranie ...

Domnul Igor Corman:

Părăsiți sala. Așa și spuneți, domnule Stati. Ați votat proiectul anterior, unde au fost colegii dumneavoastră inițiatori, și acum doriți să părăsiți sala, să ne lăsați pe noi să muncim mai departe.

Vă rog, microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

Da. Mulțumesc foarte mult.

Domnule Corman,

Vă rog foarte mult ca să îmi permiteți să spun ceea ce am de spus. În acest context, este straniu că moldovenii, cetățenii Republicii Moldova, trebuie, din buzunarul lor, din banii lor, din banii publici să hrănească cetățenii români, care distrug acest stat. Respectiv, eu cred că ei nu au dreptul nici moral și nici politic, și nici juridic să ceară banii contribuabililor, pentru a se hrăni spre distrugerea ...

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg,

Eu sînt obligat să vă retrag cuvîntul, fiindcă nu vă referiți la procedură, faceți declarații politice. Eu încă o dată, insistent, vă spun: dacă aveți de procedură, vă rog frumos, dacă nu, să ascultăm raportul.

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc foarte mult.

În acest context, Frațiunea noastră cere și propune ca toți cetățenii Republicii Moldova care sînt în această sală să meargă împreună cu noi acum în semn de protest împotriva oferirii suplimentar a banilor cetățenilor care luptă pentru distrugerea statalității Republicii Moldova. *(Aplauze.)*

(Frațiunea PCRM părăsește Sala de ședințe.)

Domnul Igor Corman:

Nu avem astfel de proceduri în Regulament, dar este un apel al colegului, cine dorește să îl urmeze, poftim.

În rest, continuăm munca noastră.

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Vreau doar să amintesc plenului Parlamentului și colegului Stati: Curtea Constituțională aprobă hotărîri, nu legi. Doar atît.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnule Ioniță,

Vă rog să prezentați proiectul de hotărîre.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Proiectul de Hotărîre privind bugetul Curții Constituționale dumneavoastră l-ați primit. Suma totală este puțin mai mare decît cea care a fost în proiectul inițial al hotărîrii. Fiecare cifră noi am acordat-o cu Ministerul Finanțelor, pentru a vedea posibilitatea finanțării ei. Suma finală este 19 milioane 491 mii de lei.

Acest buget este mai mare decît bugetul pentru anul precedent din două considerente. Primul considerent este acela că anul viitor se împlinesc 20 de ani de la momentul în care a fost votată Constituția Republicii Moldova. Din acest motiv, Curtea Constituțională, împreună cu Parlamentul Republicii Moldova, trebuie și va organiza un eveniment internațional, suma de bani nu este foarte mare, noi trebuie să facem acest lucru.

Și al doilea ține de investițiile capitale, pe care Curtea Constituțională le-a solicitat. Și noi, împreună cu colegii de la Ministerul Finanțelor, cu greu, dar am reușit să identificăm aceste resurse financiare.

Domnul Igor Corman:

Întrebări pentru comisie?

Microfonul nr.4.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Domnule Președinte,

Eu vin cu o propunere: de la bugetul Curții Constituționale, la capitolul „Investiții capitale”, banii prevăzuți pentru finalizarea unei anexe B să fie transferați Ministerului Educației, pentru finalizarea școlilor, școlilor de circumscripție care sînt multe în țară și pentru care nu găsim bani. Deci este și poziția Frațiunii Partidului Liberal Democrat.

Vă mulțumesc mult.

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări?

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Nu știu de ce, domnule Corman, dumneavoastră nu m-ați observat înainte de a părăsi cei cu românofobie bolnavă. Deci le-aș reaminti că mai mulți bani se cheltuiesc pentru acei care au cetățenie rusă, pentru deputații care au cetățenie rusă, ucraineană și bulgară.

Domnul Igor Corman:

Reprezentați cumva Curtea Constituțională, domnule Brega? Deci noi discutăm acum bugetul doar.

Întrebări dacă mai sunt referitor la buget?

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu am vrut să intervin la acest proiect de Hotărîre privind bugetul Curții Constituționale, credeam că o să intervin la celelalte două, dar văd că discuțiile derapează sau chiar deraiază și de aceea va trebui să intervin.

Domnule Ioniță,

Din păcate, nu cred că o să puteți vota astăzi acest proiect de hotărîre, cît de tare nu vă doriți dumneavoastră, pentru că el, din păcate, nu satisface prescripțiile care sînt indicate de Legea cu privire la procesul bugetar, articolul 7.

Din păcate, acest proiect de hotărîre și următoarele două nu au desfășurătoare, doar sînt indicate sumele brute și deputații, și în proiectul de hotărîre nu există tabelele cu desfășurător.

De aceea, conform articolului 7 din Legea cu privire la procesul bugetar, care scrie foarte clar cum trebuie să fie făcut, elaborat și prezentat un buget, aceste două, aceste trei, pardon, de aceea, pînă la găsirea soluțiilor, eu vă rog frumos să fie exclus acest proiect de hotărîre din ordinea de zi.

Și eu sînt absolut sigur că va fi găsită și soluția cu privire la anexa care trebuie să fie construită la Curtea Constituțională. Eu sînt absolut sigur că imperativele care au cerut acest lucru sînt justificate.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Vreau doar să vă informez, dacă nu ați primit toate documentele, atunci îmi pare rău, trebuie de văzut de ce nu le-ați primit. Noi, în comisie, dispunem de ceea ce spuneți dumneavoastră, am chiar aici, în fața mea, în mapă toate documentele necesare ...

Domnul Valeriu Munteanu:

La Curtea Constituțională.

Domnul Veaceslav Ioniță:

La Curtea Constituțională.

Domnul Valeriu Munteanu:

La CNPF și la CNI noi nu avem.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule,

Dacă îmi dați voie să vorbim de Curtea Constituțională, mai departe vedem. Deci este lista. Mai mult ca atît, chiar dacă este decizia noastră, a Parlamentului, noi decidem cît trebuie să alocăm. Noi, comisia, doar în calitate de consultări am întreat și poziția Guvernului, deci noi doar i-am consultat. Noi, comisia a propus plenului Parlamentului și Parlamentul urmează să voteze, dar noi am consultat în privința aceasta. Și chiar la Curtea Constituțională poziția Guvernului a fost alta decît a venit aici, în plen, însă informația oferită de ei ne-a fost utilă.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu vreau să insist că declarația ...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Doar am vrut să vă aduc această ...

Domnul Valeriu Munteanu:

... care s-a făcut de la microfonul nr.4, nu are nici o legătură cu realitatea. Și o să vă spun. Da, cu adevărat, majoritatea poate să hotărască să scoată acești bani de la reparații capitale, dar asta nu înseamnă... pentru că procesul bugetar nu așa se reglementează, aceasta nu înseamnă că, imediat, acești bani vor nimeri în bugetul

de stat în alt capitol. Dacă mă lăsați să vă explic în modul acesta foarte ușor acest lucru.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu cred că am nevoie. Nu am nevoie.

Domnul Valeriu Munteanu:

De aceea, este foarte clar, banii sînt scoși, dar aceasta nu înseamnă că banii merg în altă parte. Cînd o să ajungem la buget, atunci o să discutăm acest lucru. Și eu nu știu dacă este corect ceea ce faceți. Vă aparține hotărîrea.

Mulțumesc.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Nu trebuia să îmi aduceți explicațiile acestea, că sînt în privința bugetelor de mai muți ani de zile.

Doar ceea ce vreau să spun aici.

Domnule Hotineanu,

Doar un lucru pe care vreau să îl spun aici: noi, astăzi, decidem asupra bugetului Curtea Constituțională, iar alte decizii, ce facem cu banii, într-adevăr, nu putem lua. Noi, astăzi, doar decidem asupra mărimii bugetului Curții Constituționale.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.5.

Domnul Ion Hadârcă:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Sigur că evenimentul acesta, aniversarea de 20 de ani de la constituirea acestui înalt for – Curtea Constituțională, este foarte important pentru viața politică din Republica Moldova și, bineînțeles, el trebuie întâmpinat într-un mod corespunzător. Pentru aceasta, firește, că trebuie să fie prevăzute și anumite resurse. Nu știu cum se leagă aceste resurse, prevăzute aici, în proiect, cu reconstrucția sau amenajarea unor anexe. Așa încît eu aș înclina să susțin poziția domnului președinte Hotineanu și cred că subiectul ar merita să fie discutat suplimentar în Consiliul Coaliției. La ora actuală, nu vom vota...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Hadârcă,

Doar vreau să specific că domnul Hotineanu s-a referit nu la evenimentul de 20 de ani al Curții Constituționale, dar evenimentul de 20 de ani de la aprobarea Constituției.

Domnul Ion Hadârcă:

... resursele acordate anexei. Eu am înțeles foarte exact și tocmai de aceea...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Dar domnul Hotineanu s-a referit la altceva.

Domnul Ion Hadârcă:

Eu cred că ar trebui... S-a referit la redirecționarea acestor resurse. Păi, noi aceasta o susținem.

Domnul Veaceslav Ioniță:

A, atunci mi-i clar. În cazul acesta, stimați colegi, eu văd în felul următor: noi trebuie, dacă se va decide altfel direcționarea banilor, noi avem nevoie să venim cu un document final al raportului. Și, fiindcă aceasta este printr-o simplă hotărâre, nu cred că putem vota astăzi, deoarece nu știm ce va trebui să apară în Monitorul Oficial.

Sugestia mea, ca deputat, nu ca președinte de comisie, este: dacă sînt astfel de întrebări, mai bine nu votăm, se discută și, dacă va fi necesar, comisia va veni cu un nou raport.

Domnul Ion Hadârcă:

Aceasta am și propus eu: să suspendăm și să facem consultări suplimentare.

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Atunci, prin consens, decidem: întoarcem înapoi în comisie acest proiect cu nr.493. Și când aveți un numitor comun, revenim în Parlament, da?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da, da.

Domnul Igor Corman:

Acum propun să prezentați proiectul de Hotărâre nr.494 cu privire la aprobarea bugetului Comisiei Naționale a Pieței Financiare pe anul 2014.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Noi avem în fața noastră proiectul de buget al Comisiei Naționale a Pieței Financiare. Acest buget este elaborat în conformitate cu legislația în vigoare.

Noi, Parlamentul, în fiecare an, aprobăm taxele percepute de... această agenție. Ei au un buget independent de către bugetul de stat. Nu s-a modificat, practic, nimic în această taxă.

Comisia a venit, inițial, cu anumite propuneri, însă Comisia Pieței Financiare... Însă când s-a examinat în comisia parlamentară, noi am făcut anumite

corecții. Trebuia deja să primiți și forma nouă. De fapt, ține de o singură taxă, pe care noi am micșorat-o, însă ea nu afectează bugetul.

Dacă la cineva apare o mică întrebare din ce cauză ei întotdeauna au un deficit, au deficitul mare și soldul, răspunsul este foarte simplu: ei, în primele luni, nu colectează banii și este o practică, dacă urmăriți, de mai mulți ani de zile.

Deci noi, în fiecare an, știm, când aprobăm bugetul, le aprobăm acest deficit, sold, pentru ca ei să își poată desfășura activitatea în mod normal.

Comisia, după ce a examinat acest proiect de lege... proiect de hotărîre, cu corectările pe care le-a acceptat CNPF, este aici domnul vicedirector, care poate confirma acest lucru, propune Parlamentului votarea acestui proiect de hotărîre, cu tot ce s-a propus în comisie.

De aceea, aici cred că, nu putem avea careva întrebări.

Și, totodată, iarăși vreau să vă informez. Dacă unii nu au primit informația, în nota informativă pe care am primit-o noi, este de vreo 5 pagini.

Nu știu din ce cauză la unii nu a ajuns. Poate calculatorul lor nu este bun.

Domnul Igor Corman:

Ce vă spune calculatorul dumneavoastră, domnule Munteanu?

Nu. Spune bine calculatorul. (*Rumoare în sală.*) S-a retras domnul Munteanu. Alte întrebări nu văd.

Stimați colegi,

Am să supun votului adoptarea proiectului de Hotărîre cu nr.494. Cine este pentru rog să voteze.

Cu majoritatea voturilor, proiectul nr.494 este adoptat.

Luarea dumneavoastră de cuvînt, domnule Brega, a fost la proiectul cu nr.493, pe care noi l-am retras. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Brega este gata la orișice proiect să vorbească, da? Dați numai din mîină, spuneți cînd și...

Următorul proiect, stimați colegi, proiectul de Hotărîre cu nr.495 cu privire la aprobarea bugetului Comisiei Naționale de Integritate pe anul 2014.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Hotărîre prin care se propune aprobarea bugetului Comisiei Naționale de Integritate în mărime de 4 milioane 44,2 mii lei.

Pe parcursul examinării în comisie, reprezentantul CNI a venit cu o propunere: să majorăm acest buget din simplul motiv că există un proiect de lege prin care se propune majorarea salariului angajaților CNI.

Și atunci comisia a decis următorul lucru: se aprobă bugetul în forma în care este, iar dacă proiectul de lege va trece, atunci, după ce va fi efectul legii, vom reveni, dacă va fi necesar acest lucru.

Iar pînă atunci votăm proiectul exact în forma în care este.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Microfonul nr.3.

Domnul Mihai Godea:

Domnule Președinte,

Eu am să vă rog, după plecarea Frațiunii Comuniștilor să reconfirmați prezența. Pentru că am impresia că nu avem cvorum și votăm aiurea.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Haideți să vedem cum votăm.

Numărătorii,

Vă rog să anunțați prezența.

Domnul Valeriu Munteanu:

Numărați. (*Rumoare în sală.*)

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 26 sîntem.

– 22.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

În sală acum, în momentul de față, sînt 48 de deputați. (*Rumoare în sală.*)

Ați numărat și Prezidiul? Așa, și tribuna ați numărat-o?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Cincizeci și...

Domnul Igor Corman:

Și pe domnul Dodon l-ați numărat? Domnul Dodon este în sală, dar el zice că nu este în sală.

Domnule Dodon,

Sînteți sau nu sînteți cu noi? Ca să avem claritate.

Microfonul nr.3.

Domnul Igor Dodon:

Domnule Corman,

Cu dumneavoastră precis că nu sînt și Grupul Parlamentar al Socialiștilor a părăsit, de asemenea, Sala de ședințe.

Vă mulțumesc.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Și dumneavoastră nu sînteți.

Dumneavoastră nu sînteți în sală.

Stimați colegi,

Vreau să spun că eu tot sînt în sală, numai că stau la tribună și domnul Dodon nu este în sală, dar l-am auzit.

Erau 51 în momentul... În continuare, dacă iese, nu sîntem 51. Dar erau 51 de persoane pînă la acest vot.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

În aceste condiții, nu continuăm ședința pînă cînd nu sînt cel puțin 51 de deputați în sală. Și rog președinții grupurilor parlamentare să îi adune.

Deci eu iau o pauză de 5 minute și vă rog să îi poftiți pe toți în sală.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați,

Vă rog să vă ocupați locurile.

Numărătorii,

Încă o dată. Dar măcar numărătorii sînt? Unul este.

N u m ă r ă t o r i i:

Dar domnul Președinte al Parlamentului este?

– 26 sîntem.

Domnul Igor Corman:

Bravo, sînteți cei mai disciplinați în partea dreaptă.

Și pe stînga? (*Rumoare în sală.*)

N u m ă r ă t o r i i:

– 26.

Domnul Igor Corman:

52 de deputați, deci este asigurat... A mai apărut încă unul, 53, da? Bine, cvorumul este asigurat.

Să continuăm activitatea noastră. (*Rumoare în sală.*)

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte,

În situația în care nu putem ști foarte exact dacă, în momentul votării celorlalte hotărâri, în sală era numărul necesar, cred că ar fi absolut normal ca, într-un minut, să le revotăm pe toate, pentru ca să nu rămână nimeni cu sentimentul că Parlamentul a făcut astăzi o ilegalitate.

Și doi. Noi, liberalii, astăzi, vom vota toate bugetele, în afară de bugetul Curții de Conturi, pentru că, nu a fost, pentru prima dată în istoria Republicii Moldova, nu a fost prezentat raportul. Și noi o să votăm bugetul după prezentarea raportului.

De aceea, să știți că, înainte de votare sau de punerea la vot, noi o să ieșim din sală. Și, respectiv nu o să aveți numărul necesar. Și, vă solicităm să vă conformați acestor chestii.

Mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Noi nu putem să numărăm în fiecare 5 minute. Deci noi am avut o prezență în sală, confirmată de secretariat.

În momentul în care cineva a sesizat, atunci noi am constatat situația și ne-am oprit. Și nu văd nici o problemă, cu atât mai mult că proiectele de hotărâre se votează cu majoritatea voturilor.

Deci noi am votat proiectul nr.492.

Am purtat discuții și am retras din ordinea de zi proiectul nr.493.

Și am votat proiectul nr.494.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Exact.

Domnule Președinte,

Toate voturile au fost... pînă în momentul în care s-a sesizat că nu există... După aceasta noi am întrerupt ședința. Iar pînă atunci totul a fost...

Domnul Igor Corman:

Și dumneavoastră, domnule Ioniță, ați prezentat proiectul nr.495?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Exact. Și atunci noi am votat. Și, după aceasta, cineva a spus că el nu este în sală, cu toate că era.

Domnul Igor Corman:

Așa. Deci unde ne-am oprit, de aici și reluăm.

Și, am să supun votului proiectul de Hotărâre cu nr.495, care se referă la bugetul Comisiei Naționale de Integritate pentru anul 2014. Cine este pentru rog să voteze.

Cu majoritatea voturilor, proiectul nr.495 ... (*Rumoare în sală.*)

...proiectul nr.495 a fost adoptat.

Și următorul proiect pe care îl propun dezbaterilor este proiectul de Hotărîre nr.384 cu privire la bugetul Parlamentului pentru anul 2014.

Domnule Ioniță,

Vă rog.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Prezint proiectul de Hotărîre privind aprobarea bugetului Parlamentului. Acest proiect de hotărîre este în conformitate cu norma legală. Și anume, toate cheltuielile care sînt în acest proiect de hotărîre sînt exacte, derivă din legislația în vigoare.

Bugetul Parlamentului pentru anul viitor se propune de a fi aprobat în sumă de 109 milioane 121,6 mii de lei, dintre care cea mai mare parte este suma de bază. Și sînt cîteva mijloace speciale ce țin de instituțiile subordonate Parlamentului, care vor acumula 3 milioane 873 de mii. Și cea mai mare pondere a cheltuielilor ține de remunerare și salarizare.

Comisia propune ca acest proiect de lege... Și majorarea lui față de 2014 este cu doar 4,8%. Trebuie să remarc că, este o majorare mai mică decît în medie pe alte instituții.

Noi propunem ca acest proiect de lege... proiect de hotărîre să fie adoptat.

Domnul Igor Corman:

Întrebări, dacă sînt, pentru raportor, pentru comisie? Nu sînt întrebări.

Avem o luare de cuvînt pe marginea acestui proiect și a altor proiecte.

Domnule Brega,

Vă rog la tribuna centrală.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule Președinte,

Mulțumesc, măcar la al cincilea proiect proiect de hotărîre mi-ați dat cuvîntul.

Domnul Igor Corman:

Dumneavoastră ați spus că sînteți gata în orice...

Domnul Gheorghe Brega:

Și vreau să vă spun că nu la cel mai potrivit, desigur. Nu la cel mai potrivit, dar nu-i asta. Deci eu nu eram gata la luare de cuvînt.

Dar, prin simplul motiv am ieșit la tribună, că am analizat ceea ce am dezbătut dimineața la ordinea de zi, cu proiectele astea de hotărîre.

Mai mult ca atît, încă cînd domnul Ioniță a mai fost la tribună și a spus: domnilor, noi putem să luăm bani, dar nu putem da, pînă cînd bugetul integral nu o să fie votat. Dar dacă o să fie votat bugetul integral noi cu proiectele astea de hotărîre o să revenim.

Deci, știți, cam îmi amintește... cîndva a fost un film despre mafia italiană, cînd părintele mafiei Corleone a chemat toți avocații și le spune: ”domnilor, hotărîți iată așa și așa, să nu steie nimeni la închisoare după cîteva omoruri”. Unde avocații îi spun scurt pe doi: ”domnule, nu putem, legea nu ne permite”. ”Păi, domnilor, eu v-am spus: eu sînt părintele mafiei. V-am spus să hotărîți așa cum doresc eu. Pe mine nu mă interesează cum spune legea. Pe mine mă interesează... eu vă plătesc, să îmi hotărîți cum doresc”.

Iată, în cazul de față, domnule Ioniță, cam ați venit la acel moment cînd, dumneavoastră, probabil, în suflet nu sînteți de acord cu ceea ce faceți. Dar faceți aceasta numai de atîta că vi s-a dat comandă.

Vă spun de ce.

În orișice țară democratică, cît de cît, îmi pare că chiar și în Albania, care cîndva era pe ultimul loc după economie și după democrație, acum ne-a depășit cu mult. Deci și acolo se respectă.

Conform legislației deci proiectul trebuia fi prezentat în iulie în plenul Parlamentului. Mai mult ca atît... politica bugetar-fiscală. Proiectul bugetului trebuia să fie prezentat pînă la 1 octombrie. Nu s-a dezbătut, nu a fost prezentat. A fost prezentat cu o săptămîină în urmă. Atunci ne întrebăm: ce fel de Guvern avem? Ce fel de Parlament, dacă noi nu respectăm singuri legislația în vigoare? Care este motivul?

Deci, mai mult ca atît, noi acum facem proiect de hotărîre la bugetele instituțiilor de stat, dar nu avem bugetul integral. Noi nu am discutat nici politica bugetar-fiscală, care trebuie de dezbătut, să vedem ce o să colectăm noi, ce o să avem. Și atunci discutăm bugetul integral, apoi bugetul instituțiilor.

Noi facem așa cum dorim noi, votăm cu 39 de voturi, cu 49 de voturi. Spunem că avem 40. Sîntem o grădiniță de copii sau sîntem un Parlament?

Nu vreau nimic, nu vreau să îi apăr nici pe dreapta, nici pe stînga, nici pe centru, pe nimeni. Dar, mă interesează ca totuși democrația și legea să fie în fruntea... în capul mesei.

Mai mult ca atît, am auzit acum o frază: „Să luăm de la Curtea Constituțională o sumă oarecare de bani. Și unde să o îndreptăm? La reparația școlilor”. Aceasta e părerea unei fracțiuni, dorința unei fracțiuni.

Terminați răzbunarea, terminați răzbunarea. Eu înțeleg că aceasta o faceți ca să vă răzbunați cît de cît pe Curtea Constituțională, pentru că a luat niște decizii constituționale. Nu este corect, răzbunarea naște răzbunare. Nu vă răzbunați pe niște lucruri care nu sînt reale, care nu... Nu are nici un rost să luați de la Curtea Constituțională să dați la școli pe simplul motiv că cineva cîndva a luat o decizie constituțională și nu v-a convenit vouă. Deci părintele mafiei nu e mulțumit și voi de acum vreți să înturnați invers.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Domnul Igor Corman:

Deci a fost o luare de cuvînt pe marginea proiectului de hotărîre cu privire la bugetul Parlamentului.

Vă amintesc, stimați colegi.

Da, și acest proiect de Hotărîre are nr.384, și acum eu îl supun votului, acest proiect. Cine este pentru rog să voteze.

Cu majoritatea voturilor, proiectul de Hotărîre nr.384 a fost adoptat.

Și ultimul proiect pe care îl avem în ordinea de zi este proiectul de Hotărîre nr.498 pentru aprobarea bugetului Curții de Conturi pentru anul 2014.

De procedură.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Fracțiunea Partidului Liberal nu participă la votarea acestui proiect de hotărîre, noi o să revenim imediat după ce se încheie aceste discuții. Noi părăsim Sala. Și vă rog frumos să renumărați prezența sau să revedeți prezența în Sală.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Astăzi, avem o competiție sportivă cine și când părăsește Sala. E o întrecere cine mai repede părăsește Sala. Deci cine mai părăsește încă Sala, ca să avem claritate definitivă? Să ne mai numărăm o dată și pentru totdeauna.

Numărătorii,

Vă rog să anunțați prezența.

Domnule Munteanu,

O părăsiți cu totul sau sînteți în Sală? Vă număr.

Numărătorii,

Vă rog să anunțați prezența.

N u m ă r ă t o r i i:

Pe domnul Brega să îl numărăm în timp ce merge spre ușă?

În prezent sîntem 23 – sectorul nr.3.

Domnul Igor Corman:

Sectorul nr.2?

Au fost anunțați 49 de deputați, lipsesc doi deputați, ca să putem continua ședința.

Iarăși întreb președinții fracțiunilor: cum procedăm? (*Rumoare în sală.*)

Da, îi rog pe acei care au rămas să nu părăsească în semn de protest că au părăsit ceilalți Sala, deci, totuși, să vă rețineți. (*Rumoare în Sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Puteți să o invitați și pe doamna Fusu, să îi spuneți că astăzi nu s-a discutat proiectul cu funcția ei. (*Rumoare în Sală.*)

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.3.

Domnul Valeriu Guma:

Stimați colegi,

Eu, ca secretarul comisiei, dați-mi voie pe mâine să retragem proiectul acesta, ca să ieșim din situație. Să îl mișcăm pe mâine, să continuăm.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule secretar,

Dumneavoastră ...

Domnul Igor Corman:

Nici o problemă, stimate coleg. Eu oricum pot să închid ședința, dacă nu este cvorum, dar la sugestia unor colegi, chipurile, am fi putut pune punct și pe acest ultim proiect din ordinea de zi, am luat o scurtă pauză de 5 minute. Și dacă în cinci minute nu sînt 51 de deputați, eu voi închide ședința.

Cît ați solicitat? Deci un sfert de oră. Pentru ultima dată revenim astăzi în Sala de ședințe la 14.45.

Doamna Liliana Palihovici:

Dar vă rugăm 15 minute să le petreceți în Sala de ședințe, nu în afara ei.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Igor Corman:

Numărătorii, prezența.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 24.

Sectorul nr.2 – 28.

Domnul Igor Corman:

Sînt prezenți 52 de deputați. Cvorumul este asigurat.

Domnule Ioniță,

Ultimul proiect de Hotărîre din ordinea de zi cu nr.498 pentru aprobarea bugetului Curții de Conturi pe anul 2014, vă rog.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe, aici prezint și în calitate de autor, și în calitate de președinte al comisiei, a examinat proiectul de Hotărîre a Parlamentului privind aprobarea bugetului Curții de Conturi pentru anul 2014. Bugetul se propune de a fi aprobat în sumă de 27,4 milioane de lei. Banii, care se propun de aprobat, vin pentru a permite Curții de Conturi să își exercite obligațiile de bază. Bugetul este mai mic decît anul trecut, însă această micșorare este legată doar de faptul că, în anul trecut, am acceptat să avem o creștere destul de pronunțată legată de investițiile capitale, care au fost necesare de efectuat.

În rest, pe cheltuielile de bază, pe tot ce ține de întreținerea și funcționalitatea Curții, noi am aprobat acele cheltuieli care sînt, în conformitate cu legea, necesare pentru ca instituția dată să poată funcționa.

În contextul celor spuse, comisia noastră propune ca acest proiect de hotărîre să fie aprobat de către plenul Parlamentului, iar ulterior să fie inclus în bugetul de stat.

Domnul Igor Corman:

Dacă sînt întrebări către comisie?

Domnule Munteanu,

Dumneavoastră nu sînteți în sală, ați anunțat oficial.

Microfonul nr.4, vă rog.

Domnul Iurie Chiorescu:

Domnule președinte Ioniță,

Vă rog frumos, comisia dumneavoastră de specialitate a luat vreo decizie în cazul amînării respectivului proiect, raport și din ce cauză el a fost amînat data trecută? Puteți să ne aduceți aminte?

Domnul Veaceslav Ioniță:

El, raportul, a fost ...

Domnul Iurie Chiorescu:

Din cîte cunosc, colegii noștri și noi am luat act că s-a strecurat o falsificare acolo. Și dacă comisia dumneavoastră a făcut ceva pe dimensiunea respectivă? În caz contrar, noi propunem ... Dacă dumneavoastră ... Vă rog, vă ascult.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Eu doar vreau să spun că noi, atunci cînd s-a enunțat în plenul Parlamentului că raportul este fals, doar am spus, în calitate de președinte, că trebuie să vedem: este, nu este și ce e necesar de făcut. Și atunci am trimis o scrisoare către Direcția generală juridică și către Comisia juridică, numiri și imunități a Parlamentului, prin care am cerut opinia lor ca juriști, care sînt acțiunile necesare de întreprins pentru ca să depășim această situație. Deocamdată comisia nu a luat încă o decizie în acest sens, urmează ca, ulterior, să decidem ce facem mai departe. Deci trebuie să

constatăm anumite lucruri, trebuie să vedem cine constată acest lucru și dacă se adevărește sau nu ce avem de făcut.

Totodată, am informat data trecută plenul Parlamentului că, conform legislației în vigoare, noi avem obligația, aceasta ține de obligația plenului, să organizeze un audit la instituția respectivă și lucrul acesta cred că va fi făcut. Deja domnul Președinte al Parlamentului va dispune procedura cum va fi realizat. Și mai pot fi întreprinse și alte acțiuni.

Domnul Iurie Chiorescu:

Întrucât întrebarea mea nu a avut tangență, să spunem, cu bugetul, dar totuși noi propunem ca raportul să fie amânat pentru săptămâna viitoare, votarea lui.

Domnul Igor Corman:

Dacă acei prezenți în sală mai au întrebări? Acei prezenți în sală nu mai au întrebări.

În aceste condiții, am să supun votului proiectul de Hotărâre cu nr.498. Cine este pentru rog să voteze. Cu majoritatea voturilor, proiectul de Hotărâre cu nr.498 a fost adoptat.

Stimați colegi,

Am epuizat ordinea de zi pentru astăzi. Declar ședința închisă. Ne revedem mine la ora 10.00.

Dar o declarație. Da, o declarație Secretariatul îmi semnalizează. Mai avem o declarație. Colegii care doresc să o asculte, vă rog să rămână în sală.

Domnule Țap,

Vă rog la tribuna centrală.

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Declarația mea vizează utilizarea însemnelor de stat. Conform Constituției, articolul 12: „Republica Moldova are Drapel, Stemă, Imn. Drapelul de Stat al Republicii Moldova este tricolor. Culorile sînt dispuse vertical, în ordinea următoare, începînd de la lance: albastru, galben, roșu...”. Așa spune Constituția.

În centru, pe fișia de culoare galenă, este imprimată Stema de Stat a Republicii Moldova. Vă rog să rețineți cele spuse anterior, sînt prevederile Constituției, la aceasta voi mai reveni.

Deci Drapelul, Stema și Imnul sînt simboluri de stat ale Republicii Moldova și sînt ocrotite de lege. Astfel zis, Drapelul, Stema și Imnul sînt icoana țării, sînt lucruri sfinte, ele simbolizează statul, poporul. De aici deducem și atitudinea noastră față de aceste simboluri, care trebuie să fie una respectuoasă. De altfel, Lege Supremă, după cum am citat anterior, statuează clar acest lucru.

Dezvoltînd prevederile constituționale, Legea nr.217 din 17 septembrie 2010 privind Drapelul de Stat al Republicii Moldova concretizează toate aspectele ce țin de însemne, descriere, imaginea, utilizarea acestora ș.a.m.d.

Articolul 3 al legii prevede respectul față de Drapelul de Stat și, în particular, articolul 1 apune: „Cetățenii Republicii Moldova și străinii aflați în Republica Moldova sînt datori să manifeste respect față de Drapelul de Stat și să nu comită acte prin care s-ar aduce ofensă acestuia”. E și firesc, spuneam, Drapelul, Stema, Imnul reprezintă țara, poporul.

Un popor cu demnitate își respectă simbolurile. Să vedem, însă, cum stau lucrurile la noi. Analiza, pe care am realizat-o pe parcursul ultimilor 2 – 3 ani, arată o stare nu prea bună în acest sens. Cele mai frecvente sînt cazurile cînd pe clădirile autorităților publice locale și centrale, instituțiilor publice sînt arborate drapele uzate sau deteriorate. Frecvente sînt și cazurile cînd se utilizează neconform Drapelul de Stat. Este vorba de utilizarea pe verso a acestuia. Cu părerea e rău, putem adesea vedea în presă, cea scrisă și electronică, fotografiile și materialele video ale demnitarilor de stat care realizează interviuri pe fundalul Drapelului pe verso.

La multiple activități ale autorităților publice locale și centrale, diferitor partide, Drapelul de Stat, la fel, este utilizat pe verso. Și mai mult, avem și cazuri cînd posturile de televiziune utilizează incorect derivatele Drapelului de Stat, culorile sînt inversate: roșu, galben, albastru, în loc de: albastru, galben, roșu.

În 2011, la aniversarea a douăzecea de la adoptarea Declarației de independență, țara, dar și Chișinăul au fost inundate de diferite materiale publicitare, care aveau o poziționare incorectă a culorilor: roșu, galben, albastru în loc de corect: albastru, galben, roșu.

Am apelat de mai multe ori la Primăria orașului, inclusiv prin intermediul domnului Valeriu Munteanu, și rugam ca toți colegii dumnealor din Partidul Liberal să ia atitudinea respectivă, și la unii funcționari de la Primărie. În final, deci în primăvara anului 2012, am fost nevoit să intervin și către domnul Mihai Moldovanu, care deținea funcția de prim-viceprim-ministru și care avea în gestiune acest domeniu, pentru ca să fie ridicate ultimele materiale amplasate în oraș incorect, care, de fapt, aduceau ofensă Drapelului de Stat. Cum poate fi calificat acest lucru? Incompetență, iresponsabilitate, neglijență, ilegalitate? Cred că toate împreună.

Persoanele care dețin funcție de demnitate publică și care au jurat credință țării, funcționarii publici, la fel, care au depus jurămîntul, dar și ceilalți care au în responsabilitate și domeniul, înțeleg ei oare că, încălcînd legea, aduc ofensă statului, dar și poporului Republicii Moldova?

În acest sens, conducîndu-mă de prevederile Legii despre statutul deputatului în Parlament, m-am adresat diferitor autorități privind această problemă și vreau să spun că majoritatea au răspuns conform, s-au conformat, au tras concluziile respective.

Totodată, în data de 26 noiembrie 2013, am expediat un demers către Primarul General al municipiului Chișinău, prin care am atenționat utilizarea neconformă a Drapelului de Stat arborat în Arcul de Triumf. Aceasta după ce am încercat să luăm legătura prin intermediul anticamerei domnului Primar, dar era ocupat. Nu a mai revenit.

De aceea, fără a face... fără declarații tari, am încercat să ajutăm la soluționarea problemei și în acest caz. Cu părere de rău, reacția a fost una inversă.

Cred că dumneavoastră ați avut posibilitatea să vedeți acele materiale sau acele comentarii ale dumnealui.

Și aici doar vreau să zic, conform Legii privind Drapelul de Stat al Republicii Moldova și, în special, aceasta o spun pentru domnul Primar General de Chișinău, deci Drapelul de Stat reprezintă o pânză dreptunghiulară, cu proporția dintre înălțimea și lungimea pânzei de 1:2, tripartită vertical egal, începând de la lance în culorile albastru, galben și roșu, și având în mijlocul câmpului galben imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova, a cărei lățime constituie 1/5 din lungimea drapelului.

Deci tipărită vertical egal, pentru domnul Chirtoacă, și nu în lungimea pânzei, așa cum au realizat ei imaginea Drapelului de Stat, acel care a fost amplasat sau arborat în Arcul de Triumf.

Și, respectiv, Stema de Stat. Articolul 2 alineatul (7) prevede expres: ”Drapelul de Stat și imaginea acestuia, indiferent de dimensiunile lor, trebuie să corespundă întocmai nuanțelor și proporțiilor stabilite”.

Tot țin să concretizez că articolul 3 alineatul (3) spune: „Conducătorii autorităților și instituțiilor publice, șefii instituțiilor diplomatice și ai oficiilor consulare ale Republicii Moldova, conducătorii persoanelor juridice și persoanele fizice care arborează, utilizează sau reproduc Drapelul de Stat sînt obligați să asigure utilizarea corectă, demnitatea și integritatea acestuia.”

Vreau să îl întreb pe domnul... vizavi de cele declarate, sînt oare aceste probleme importante sau nu?

În acest sens, vreau să mai zic: consultînd Comisia Națională de Integritate, care a confirmat că Drapelul a fost arborat incorect și, cu trimitere la articolul 23, arborarea suspendată la fel este reglementată.

De aceea, toți funcționarii de stat, inclusiv acei de la primărie, trebuie să cunoască și să respecte întocmai.

Și mai mult, vreau să fac trimitere și la articolul 3 alineatul (4) din Legea nr.217 care spune: utilizarea Drapelului de Stat cu încălcarea prevederilor prezentei legi... atrag răspunderea contravențională sau penală stabilită de legislație.

În acest sens, mă adresez către Procuratura Generală: să se autosesizeze și să întreprindă măsurile de rigoare conform legislației în vigoare.

Solicit Cancelariei de Stat să asigure studierea și cunoașterea legislației de către autoritățile și conducătorii instituțiilor publice... Un minut. Să asigure controlul respectării Legii privind Drapelul de Stat al Republicii Moldova de către autoritățile și instituțiile publice și, după caz, să asigure întreprinderea măsurilor de rigoare. Respectul față de însemnele statului reflectă și respectul față de cetățeni.

Puterea trebuie să fie responsabilă și un exemplu de demnitate. În caz contrar, demnitarii de stat, puterea, nu au dreptul moral să reprezinte cetățenii.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Microfonul nr.4.

Domnul Simion Grişciuc:

...Joia trecută am invitat reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcției aici, în plen cu mai multe întrebări. Astăzi nu sînt. Puteți să îmi traduceți gestul, ce se întîmplă?

Domnul Igor Corman:

În ce limbă să vă traduc, stimate...

Domnul Simion Grişciuc:

Păi, nu știu, ca să înțeleg și eu de ce dînșii nu sînt. Avem și noi control parlamentar sau...

Domnul Igor Corman:

Secretariatul... (*Rumoare în sală.*)

Data viitoare aceasta cînd? Joia viitoare. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Simion Grişciuc:

Așa să le votăm și noi bugetul.

Domnul Igor Corman:

Am tradus, joia viitoare.

Stimați colegi,

Cu aceasta, încheiem ședința de astăzi.

Declar ședința închisă și ne revedem mîine, la ora 10.00.

Ședința s-a încheiat la ora 14.59.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția generală documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*